

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 297.
1939. december 31., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, inreg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trb. Arad.

Titokzatos ujesztendő

Irtá: FALUS LAJOS

Önámító vidámságtól hangos Szilveszter éjjelén, ha a borgőzös és dohányfüstös levegőben vissza fogok nézni a tűnő esztendő foszladozó emlékére, nem tudom majd: sirassam-e, vagy mondjam: jobb, hogy ejmük. Gyötrelmek és kínok sokaságát zúdította ránk ez az év, de ha végére érve vissza tekintünk rá, mégis szorongó érzés szállja meg szívünket: vajjon remélhetjük-e, hogy az utána következő jobb lesz? Vajjon nem kelle az, mondánunk, szívesen beletörödnénk már abba, ha 1940. is olyan volna, mint 1939., csak rosszabb ne legyen! Hiszen valjuk be, lehetett volna sokkal borzalmasabb is! Az emészthő lángnyelvek Európa égi országaiból nem jutottak el a mi földünkre. A mi városainkra nem hullottak bombák, nekünk nem kellett menekülnünk. Itt béke volt, nekünk nincsenek még hősi halottaink, a „zóna” nem hadszíntér. Gazdasági téren sem éreztük még nyomát sem annak a nagy nyomorúságnak, mely Európa számos országába a polgári lakosság életét keserítte. Az élelmiszereket nem adagolták, semmiért se kell sorba állnunk, az üzletekben minden árut megvásárolhat, akinek van pénze hozzá. Éjnek idején nem ver fel álmodunkból riadók vésszes szirénája, hiányos öltözékben nem kell pincék mélyére rohanni. Bizony, lehetett volna mindez sokkal rosszabb is!

Taján hálátlanok vagyunk hozzád, jelűn esztendő, ha elmúlásod idején csak ilyen langyos, negatív dicsőrejtést kapsz, amilyent a halottaknak kijáró kegyeljes kimélet ir elő s bár tartózkodunk a keményebb bírálattól, nem az őszinte megelégedettség hangján emlékezünk meg rólad. Hiszen az életünk — a fizikai létet értve alatta — nem volt veszélyben s végeredményben ma, amikor másutt a háború nemcsak gazdasági javakat semmisít meg, de emberléteket is ezerszámra követel áldozatul, — örülnünk kellene még akkor is, ha minden mást elvesztve, pusztá életünket meg tudtuk menteni.

Amíg az élet a miénk, van egyéb is, amit nem lehet elvenni tőlünk: a múltat és a jövőt. Szívünkhez nőtt emlékei, a régi szép világnak, a csüggeteg lélek szelíd vigasztalóit. A múlt a miénk és nincs az a szerencsétlen ember a földön, akinek életében nem volt még olyan napja, órája, vagy csak perce talán, melyre gyönyörűséggel gondol vissza s melyeknek édes emlékeire elő ne tudná hívni a másik oldalról, a jövőndő ködéből fejünk intető drága vigasztalót: a reményt. Am élni mégis a jelenben kell. Nem élhetünk a múlt hagyományából, — legyenek azok bármily dicsők és feljemezők — mint ahogyan nem élhetünk a jövőnek legcsillogóbb, legbiztatóbb reményeiből sem. De a jelen süppedő mocsár, hiányzik a szilárd talaj alólunk, hol lábunkat megvetheznők. Ennek az ingoványos területnek kísérteties lidércfényektől megvilágított bozótaiba csak az erős lélek tud bekapaszkodni. Aki ma gyenge, aki ma nem tudja kihozni magából erőinek és képességeinek teljeségét, az akarát vasát, a tudás ezüstjét, az értelem aranyát s a jóság és megbocsátás gyémántjait (mert jóság nélkül mitsem ér az erő) az nyakig merül a gyíkos mocsár szennyes iszapjába. Csak a nagyon erős lélek bírja ki a ma gyötrelmeit és tud a jelenben élni.

Van-e értelme az ilyen életnek? Erdemes-e élni így, amikor meg vagyunk fosztva az élet szépségeitől, örömeitől, amikor egy élet bucsuzatva, nem tudunk róla jobbat mondani, mint hogy pusztá börtönket át tudjuk menteni a jövő esztendőre?

Giraudoux, a világhírű francia író, a hivatalos sajtó-propaganda szolgálat vezetője, a napokban beszédet tartott, melyben megmagyarázza, hogy Franciaország, a minden erőszakot megvető s a békéért őszintén rajongó nemzet miért visel hábo-

rut. Franciaország háborús célja egyetlen szóban foglalható össze: az élet. Ahogyan az utóbbi két év alatt élniök kellett, fejük felett az állandó bizonytalansággal, mikor jut el az egyre terjedő veszély az ő határaihoz is, az már nem volt elvisehető. A fenyegető vihar érzete miatt nem üzhettek békés polgári foglalkozásukat. Nemcsak a francia ifjuságnak kellett legszebb éveit a kaszárnyákban töltenie, de minden 20—50 éves kora férfi szinte állandóan katonáskodott. A családi élet felbomlott. Anyák fiaikat, hívesek férjeiket nélkülözni voltak kénytelenek. Megszűntek azok az árthatlan, kispolgári örömök, melyek a francia ember életét kellemessé és elégedetté tették. Örökös készültség és riadó lett az élet. Ugy kellett élniök, ahogy nem tudnak és nem akarnak élni. Így történt, hogy a francia nép, mely a háború szíve mélyéből gyűlöli, végül mégis háborúba sodródott.

Ej lehet tündönni rajta, vajjon a semleges államok lakóinak élete más-e, mint amilyenek Giraudoux a franciák háború előtti életét jellemezte? S kívánhatunk-e magunknak mást mint amit ők kívánnak, amiért ők harcolnak: nyugalmas élet?

Ma „boldog új évet” köszöntéssel üdvözlik egymást az emberek. Soha nem volt időszerűtebb ez a kívánság, mint az 1940-ik év első órájában. Hol vagyunk már a boldogságtól? Ki volna még közülünk olyan merész, olyan tehetséges, olyan nagyvívó, hogy a boldogság kék madarát kergesse? Fáradt, kopott nemzedék a miénk, vágyai már jóval alacsonyabban repülnek. A boldogság csak pillanó perc az ember életében. A mámorok forrón előmő villanása, a befejezésnek kábító igérete, csöppnyi nektár, mely nagy-néha belekeveredik az élet izetlen vizébe. Mint állandó életforma, a boldogság elképzelhetetlen, hiszen a mulandóság lényegéhez tartozik.

Szilveszter éjszaka, mikor felejtünk minden bánatot és tarka reménység adja kezünkbe a vigaságot, te poharat, Hölgyeim és Uraim, nem, én nem kívánok Önöknek boldog új évet! Elégedjünk meg azzal, ha az új esztendő nem hoz boldogságot, csak nyugalmat. A lélek derűs nyugalmát, az egyetlen, ami az életet igazán szépihető. Eszünkben tudunk nyugovóra térni abban a hitben, hogy amink van, az tényleg a miénk. Viharok forgószelle egyik óráról a másikra ne sodorja tőlünk messze mindazt amit szerettünk, ami kedves volt nekünk. Kérjük Tőled, Uj Esztendő, a munka nyugalmát is! Szerény kívánság: engedjenek dolgozni. Lábunk alól ne rántsák ki a munkahelyün-

ket s minden becsülletes munka nyerje el méltó jutalmát! Ne kelljen kopjálnia annak, aki dolgozik! Tulonul elégedettek lennénk, ha még mindezekén fejj megajándékoznál az élet apró gyönyörűségeivel is: a munka utáni szelid pihenéssel, árthatlan szórakozásokkal, játékkal, könyvekkel, képekkel, zenével, a családi élet kedves örömeivel. Bőséget, boldogságot, vigasságot nem is kívánunk, csak békés, nyugalmas, egyszerű életet, kevesebb gondot a faja kenyérhez!

Te titokzatos Uj Év, ne feleld, oh, ne feleld e jámbor kívánságokra, hogy csak a jólétben elpuhult gyáva lelkek vágyalma lehet ma a nyugalmas, békés élet! A mai idők „hősi” lelket követelnek, elszánt, vakmerő harcosokat, akik acélos izmokkal belevejik magukat a küzdelembe, szembeszállnak száz veszéllyel és nem rettennek vissza semmiféle erőszaktól. Mi számít ma foglalkozás, család, szórakozás, öröm? A harcra kell készülni, minden más mellékes.

Nem volna igazad, ha ezt felelnéd. Mert ha elrendelt végzetünk csakugyan azt parancsolná, hogy huszonöt esztendő múltával másodszer is harcba induljunk, a harcos is jobban forgatja a fegyvert ha kipihenjen, nyugodt idegzetel fog hozzá véres munkájához. Szerencsétlen emlékeztet elődeid, 1940. már előre fejlődtek idegeinket. A bizonytalanság, aggodalom, rettegés, melyben élnünk kellett idő előtt pusztította erőnket. Elkinzött, meggyötört, fáradt emberek vagyunk, kik most kicsit pihenni vágyunk, hogy megnyugodva, felfrissülve, ujjaéledve megint szerethessük az életet.

Olyan szép az élet... Párás hajnalok vannak és déji napsütések. Meghitt délutánok, bibor alkonyok, fehérén lángoló éjszakák. Rétek, mezők, városok. Baráti beszélgetések, ölelések és simogatók. Zsongó verssorok, lágy dallamok. Annyi szépség, mámorba ringató annyi gyönyörűség van a földön. Mennyi élvezetet nyújthat az élet! Szemünk évek óta már csak borzalmakhoz, szívünk csak szomorúságokhoz szokott. Te Uj Esztendő, töléd várjuk az enyhülést! Még szüzi fehér vagy, ruhádhoz nem ért még semmi vér, semmi átok.

Sűrű fátyol takarja vonásaidat. Néma vagy. Rejtelmesen hallgatsz. Nem mondasz biztató szót, nem fenyegetsz. Kíváncsiságtól égő szemünk möhön tapad fátylad átláthatatlan szövetére.

A régi legenda szerint, aki fellebbenő Sais képének fátylát, örökre elfelejt mosolyogni. Ugye nem vagy saisi kép? Fátylad mögött talán magad is mosolyogsz, mert tudod — amit mi még nem tudunk — hogy a derültebb korszak virradata már nincs messze. Titokzatos, sejtelmes Év, felaprózd magad napokra s miénk lesz. Napjaid valamelyikén talán már kezdődik az új élet, a felszabadult emberiség vidám, napfényes, új élete.

Az anatóliai földrengés színhelyére utazott a török államfő

II. Carol király részvétlávratot intézett Izmet Inonu köztársasági elnökhöz

Iisztambul. Izmet Inonu elnök több miniszter kíséretében repülőgépen a földrengés színhelyére utazott.

Bucurestii jelentés szerint a törökországi földrengés hírére Öfelsége II. Carol király Izmet Inonu török köztársasági elnökhöz az alábbi táviratot intézte:

„A kisázsiai katasztrófális földrengés mélyen megrendített és kérem Excellenciádat, fogadja legbensőbb részvétem kifejezését.”

London. (Rador.) A News Chronicle törökországi tudósítója beutazta a földrengés-sújtotta területet és a látottakról a következő táviratot küldte:

„Ezt a táviratot egy, néhány nap előtt még virázzó város füstölgő romjai közül küldöm. Istambulból repülőgépen utaztam Sivasba, majd pedig 220 kilométert tettem meg autón és azon városoknak, amelyekben keresztülhaladtam, lakosságának 70 százaléka elpusztult. Tomuruc talu 350 lakója közül csak 3 maradt életben. Itt csak katonák tartózkodnak, akik a romok alól a holttesteket kiássák. A Sivasból elindult két segélyvonat megérkezett a katasztrófa színhelyére, de előbb 1000 ember dolgozott 24 órán keresztül, hogy a hó alól kiássák a vonatokat. A halottak számát megállapítani egyelőre lehetetlen.”

Szilveszter éjszaka legkellemesebb TAVERNA megnagyobbított helyiségei.
szórakozóhelye a ASZTALELOJEGYZÉS. Telefon 2177

Szárazon, vizen és levegőben tovább tombol a háború az ujesztendő küszöbén

Hitler vezérkancellár ujévi szöveget intézte a nemzeti szocialista párthoz, valamint a német véderőhöz, amelyben élesen támadta Angliát, a kapitalizmust és ismertette Németország háborús célkitűzését

Fegyverben, egymással farkasszemet nézve fogadják a világ népei az új esztendőt, könny és szomorúság bucsuztatja a távozó évet, amelynek nyarán az emberiségre szabódult a háború szörnyetege. Még nem hunytak ki azok a reménylángocskák, amelyek ott égnek a lelkek legmélyén és amelyek azt a hitet tartják ébren, hogy még mindig nem késő, még nem történt jövételen hiba. A béke, az emberiség legfőbb jawa, milliók élete és a világ gazdasági berendezkedése megmenthető lenne a végzetes csapástól. Kísérletek folynak és egészen bizonyos, hogy ezeknek a kísérleteknek lehetőségeit átmentették az új esztendőbe s ha harciasan kiállva, bátorságot csillogtatva is, de legbelül mindenütt sóvárogva várják ezeknek a kísérleteknek sikeres kimenetelét. Ha már nem lehet visszaadni a családoknak a harcban elesett apát, a kenyérkeresőt, az anyáknak fiaikat, legalább azokat mentésük meg, akik a nagy összecsapásra való készülődés idejében légtérben várják sorsuk beteljesedését. Ez az a kívánság, amely a háború vészes fényénél is világítóbban ragyogja be az ujesztendő hajnalát...

Hitler ujévi beszédét mondott:

„Csak a fiatal és teremőerejű népek hivatottak az új Európa megvalósítására”

Berlin. Hitler birodalmi vezér az ujesztendő alkalmából felhívást intézett a nemzeti szocialista párthoz és részletesen ismertette a versaillesi békeszerződés utáni eseményeket és a nemzeti szocialista mozgalom jelentőségét, majd pedig a háború kitörésének körülményeit. Hangoztatta, hogy Németország ezt a küzdelmet nem kívánta.

— Nekünk világos a háborús célunk — mondotta Hitler vezér. — Németországnak és ezáltal Európának meg kell szabadulni a hatalmaskodóktól s minden fenyegetéstől, amely Angliától indul ki. Nemcsak a versaillesi jogtalanságokért harcolunk, hanem egy még nagyobb igazságtalanság megakadályozásáért, amelyet majd annak helyébe akarnak léptetni. Pozitív értelemben az új Európa felépítéséért harcolunk. Ezt az új Európát pedig nem építhetik fel a világ megőregetett erői, sem pedig azok az ugynevezett államférfiak, akik saját országukban sem képesek a leggyorsabb kérdéseket megoldani, hanem csak azok a népek és erők, amelyek fiataloknak és termelőknak mondhatók. Ezé a fiatal rendszeré a jövő. A zsidó-kapitalista világ pedig nem fogja túlélni a huszadik századot.

Hitler birodalmi vezér, a német véderő legfőbb parancsnoka különben az újév alkalmából kiáltványt intézett a német véderőhöz is, amely többek között a következőket mondja:

— Az 1939. év a hatalmas német hadsereg számára a dicsőség éve volt. A német nép által rájuk bízott fegyvereket, a ránkényszerített harcban diadalra vitték. Rövid 18 nap alatt sikerült a német birodalom határát és biztonságát keleten helyreállítani és eltörölni a versaillesi igazságtalanságokat. Ennek az évnek a végén hálával emlékezünk meg azokról a bajtársokról, akik a birodalom javait és híjségüket vérrrel pecsételték meg. A jövő évben, arra kérem a Mindenhatót, hogy adja rájuk újból áldását és erősítse meg nemzetünk egységét, mert előttünk áll a súlyos harc, amely a német nép léteért, vagy nemléteért folyik. Én bizalommal tekintek rájuk, mert ilyen katonákkal csak győzni lehet.

Berlin. (Dunaposta.) Hitlerhez hasonlóan, napiparancsot adott ki Göring tábornagy, mint a német léghaderő parancsnoka, aki egyébként miniszterelnöki minőségben kiáltványt is közzétett. Ugyancsak napiparancsot adott ki Raeder tengernagy, a német tengeri haderő főparancsnoka is.

Berlin. Zaalwachter tengernagyot az újév alkalmából vezértengernaggyá, 5 ellentengernagyot tengernaggyá léptettek elő. A légi haderőnél két vezértengernagyot altábornaggyá és egy alvezredest ezredessé nevezték ki.

Daladier az új Európáról

Páris. A francia törvényhozás két háza nagy lelkesedéssel és egyöntetűen megszavazta a francia háborús költségvetési előirányzást. A szenátus jóváhagyása után szombaton a francia kamara is jóváhagyta a 80 milliárd frankos rendes háborús költségvetést, valamint az 55 milliárd frankos rendkívüli költségvetést és a költségvetési vita során Daladier miniszterelnök nagy elismeréssel nyilatkozott a hadseregről, valamint az angol és francia egység megbonthatatatlanságát hangsúlyozta.

— Ugy érzem — mondotta a francia miniszterelnök — hogy az új Európa sokkal szervezettebb alapokon fog nyugodni, mint a régi.

Páris. (Rador.) A szenátus külügyi bizottsága tegnap az általános diplomáciai és nemzetközi helyzetet vette vizsgálat alá és egyhangulag elhatározta, hogy a Népszövetség határozata ér-

Tavaszra ötmillió jólképzett katonája lesz Németországnak

London. (Rador.) A News Chronicle amszterdami levelezője jelenti, hogy Németországnak tavasszal ötmillió jól kiképzett katonája lesz. Mintegy 240 hadosztály áll majd rendelkezésre és ezek közül 50 a határok és meghódított tartományok biztosítására szükséges, mert csak

egyedül Lengyelországban 40 hadosztály állomásozik. A semleges megfigyelőknek az a véleménye, hogy Hitler tavasszal hatalmas offenzívát kezd. Az angol lap emlékeztet arra, hogy a világháborúban Németország 15 millió embert mozgósított.

Az angol hadiflotta fölénye

London. (Rador.) Anglia hadiflottájának állománya a németekéhez viszonyítva a háború kitörése óta Anglia javára megjavult. A Daily Telegraph haditengerészeti szakértője szerint a két flotta a következő egységekkel rendelkezik: Nagybritannia 14 sorhajó, 9 építés alatt. Németország 4 sorhajó, 4 építés alatt. Angliának 6 repülőgépanyahajója van és 6 áll építés alatt, míg Németországnak egy sincs és kettő áll építés alatt. Angliának 58 cirkálója van, míg Németország 6 cirkálóval rendelkezik. Nagybritanniában 25 cirkáló van építés alatt, Németországban csak 7. A 188 angol torpedórombolóval szemben Németországnak csak 22 ilyen hajója van. A 60 angol tengeralattjáróval szemben Németország-

nak 61 volt, amiből legalább 40-et eddig elsüllyesztettek. Hogy hány tengeralattjáró készül, az titok.

Feltalálták a mágneses aknákat hatásos ellenszerét

London. Beavatott körökben úgy tudják, hogy az angol és francia flotta most már teljes sikerrel próbálta ki azt az új eszközt, amelyet a mágneses aknákat ellen alkalmazni fognak. Érthető okokból részletesen nem nyilatkoznak erről a védőeszközzel és csak annyit mondanak, hogy minden hajóra felszerelhető eszközről van szó, amely az aknákat minden kockázat nélkül ártalmatlanná teszi.

telmében tényleges segítséget kívánnak nyújtani Finnországnak. Ezután a balkáni, közélkeleti és a földközítengeri helyzetet vizsgálta meg a bizottság és jóváhagyással vette tudomásul a kormány politikáját, melyek a szövetséges országok kormányával folytat. Ugyancsak meglepőedést keltett az a jelentés, amely az angol-francia szövetség kimélyítéséről, valamint a francia-amerikai és a francia-török barátság mind szorosabbá tételéről szólt.

Igy kezdődik az újév a nyugati harctéren

Berlin. A német véderő főparancsnokság jelent. Mint már külön jelentések híriú adták, egy német tengeralattjáró Skóciától nyugatra megtorpedózott egy angol csatahajót. A nyugati harctéren teljes a nyugalom. Légi haderőink bár az időjárás kedvezőtlen, tovább folytatták a felderítő munkát Anglia és Franciaország felett.

Páris. A nagyvezérkar jelent, hogy a Saar és a Mosel között a nagy hideg ellenére járótévékenység folyt. A már tegnap jelzett légi tevékenység során nem került sor összeütközésre.

A Havas ügynökség magyarító közleményt adott ki a nyugaton folyó hadműveletekről és a következő megállapítást közli: A harctérnek a Rajnától a Moselig terjedő szakaszán a rendkívül hideg időjárás és a havazás megszünt és a köd is felszakadt. A megjavult időjárás következtében a légi tevékenység és a járőrfelderítés is megkezdődött. Vadászgépeink és felderítőgépeink ismét több helyről elindultak a több napos télettség után és értékes anyaggal tértek vissza. Légiütközetre sehol sem került sor.

Berlin tiltakozik az angol és francia mandátumoknak hadicélokra való felhasználása ellen

Berlin. (Rador.) A német kormány a mandatarus bizottság semleges tagjaihoz és az Anglia és Franciaország érdekeit képviselő országokhoz tiltakozó jegyzéket intézett azért, mert Anglia és Franciaország mandátuma alatt álló országokat hadicéljaik számára kihasználják. A német jegyzék hangsúlyozza, hogy a mandátumos területek nem tartoznak a nyugati szövetségesek szuverénitása alá és e hatalmak feladata abban áll, hogy a rájuk bízott országokban a béke fenntartásáról gondoskodjanak és azok függetlenségét is megvédelmezzék. Ezzel szemben most éppen az ellenkező történik.

Jegyzett-e már hadfelszerelési bont?

Kanada kiveszi részét a háborúból

Ottava. (Rador.) Kanada az ujesztendőben még nagyobb erőfeszítéseket tesz háborus készülődéseire. Szeptember óta a következő intézkedéseket fogantatosították:

1. Háromszázhuszonötmillió dollárt szavaztak meg a háboru első esztendejére.
2. Megerősítették az ország védelmét.
3. Megszervezték és Angliába küldték saját hajóikon az első kanadai hadosztályt és azt a segédszemélyzetet, amely a kanadai légiküldönként támogatásához szükséges.
4. Megkezdték a második expedíciós hadosztály kiképzését és előkészületeket tettek a harmadik expedíciós hadosztály megszervezésére.
5. Hozzáfogtak annak a hatalmas tervnek a megvalósításához, amelynek alapján 57 iskolában 25 ezer pilótát kiképeznek.
6. Kanada saját hadihajóival kíséri és védelmezi azokat a hajókat, amelyek ételmiszert és egyéb anyagokat szállítanak Nagybritannia részére.
7. A hadüzemek és egyéb hasonló természetű gyártelepek

„Finnország gyűlöli a háborút...”

London. (Rador.) Gribbenberg londoni finn követ az újév alkalmából az alanti rádióbeszédet tartotta:

— Finnország beigazolta, hogy addig, amíg emberanyaggal és municióval rendelkezik, a civilizáció előőrseként szerepelhet. Az ujesztendőben tovább fog harcolni a szabadságáért és kétéért, de épp úgy, mint az angol nép, a finnek is gyűlölik a háborút. Megvetjük azokat a borzalmakat és rombolásokat, amelyekben békés országunknak része van. Borzadunk attól is, hogy harcoljunk egy olyan nép ellen, melyből semmi kívánivalónk nincsen. Az ujesztendő az emberi történelem legsötétebb napjaiban kezdődik. Mi finnek, a többi civilizált néppel együtt azt kívánjuk, hogy a nemzetek között békés és megértő szellem alakuljon ki és ehhez kérjük az összes békeszerető népek segítségét.

Bombázták a lahtii rádióállomást

London. (Rador.) A Press Association jelentése szerint a lahtii rádióállomás leadása hirtelen félbeszakadt, mert a szovjet repülőgépek bombatámadást intéztek ellene. Ebben az időben az orosz rádiók a lahtii állomás hullámhosszán békére hívták fel a finn népet.

Orosz hadijelentés

Moszkva. (Rador.) A Tass iroda az alábbi harctéri jelentést közölte: December 25-én felderítő osztagok között összetűzésre került a sor. Suomisalmnál a szovjet csapatok nagy veszteséget okoztak az ellenségnek és itt megerősített állásokat foglaltak el. Lomocenél csapataink bekerítették két finn zászlóaljat, amelyek sok halott hátrahagyásával visszavonultak. 35 finn katonát elfogtunk. A légi harcok során hat ellenséges repülőgépet lelőttünk, egyet elvesztettünk.

Svéd önkéntes vonat indult Finnországba

Stockholm. (Rador.) A péntekről szombatra virradó éjjel elindult a Finnországba utazó svéd önkéntesek vonata. A vonat 10 kocsiból állt, amelyeket az utolsó helyig megtöltöttek az önkéntesek. A tiszték között a svéd arisztokrácia számos tagja van.

Mi történt Salla környékén a szovjetcsapatok között?

London. A Press Associated jelenti: Helsinkiből érkezett jelentés szerint a Salla környékén állomásozó orosz csapatok között zendülés tört ki. Több orosz ezred megtagadta az engedelmességet és nyílt zendülésbe kezdett. A hadsereg főparancsnoksága megbízható csapatokat vezényelt a lázadó csapatok ellen. Elkeseredett harc keletkezett oroszok és oroszok között. A harcban mindkét részről tüzéség is résztvevett. Repülőgépek is támadták a felázadt szovjet csapatokat. A harc kimeneteléről nem érkezett az angol fővárosba pontos jelentés.

A Salla körüli eseményekről tegnap este a német rádió is megemlékezett. A német jelentések azonban úgy állították be a dolgot, mintha az

fejlesztése. 8. A szövetségesek rendelkezésére bocsátja Kanada kimeríthetetlen nyersanyagforrásait.

A brit birodalom rendkívüli háborus kiadásainak huszonöt százalékát a gyarmatok viselik

London. (Dunaposta.) Az angol kormány határozta, hogy a rendkívüli háborus kiadások 25 százalékát a gyarmatokra hárítja. A gyarmatoknak ezenkívül természetesen viselniük kell a rendes katonai kiadások-rájuk eső részét is.

A holland katonai hatóságok minden 18—59 éves holland férfit nemzetvédelmi munkára hívhatnak be

Amszterdam. (Dunaposta.) A holland hadsereg főparancsnoksága újabb rendeletet adott ki a holland lakosság katonai kötelezettségéről. A rendelet értelmében a katonai hatóságok minden 18—59 éves férfit behívhatnak nemzetvédelmi munkára.

Orosz csapatok tévedésből támadtak volna egymásra. Ez a jelentés csak leplezni akarja a valóságot, amely abból áll, hogy az elégedetlenkedő csapatok saját hadvezetőségük ellen fellázadtak.

Mussolini hosszabb tanácskozása az olasz vezérkar főnökével

Róma. Mussolini olasz miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Graziani tábornagyot, az olasz haderő vezérkari főnökét és hosszasan tanácskozott a tábornaggal.

Mexikó átveszi a háboru előtt rendelt német árukat

Mexiko. (Rador.) Hivatalos helyről közlik, hogy a mexikói kormány megkapta a szövetségesek felhatalmazását arra nézve, hogy azokat a német árukat átvehesse, amelyeket a háboru kitörése előtt rendelt meg Németországban és amelyekre a petroleumtermelés szempontjából szüksége van.

Nem tudja megtörni a finnek ellenállását a szovjethaderő

Helsinki. A karéliai arcvonalon az oroszok 100—150 ezer főnyi csapatai vonak össze. A Ladoga-tó körüli harc hat óras repülő küzdelem után

ismét az oroszok vereségével végződött. Az oroszok legalább 600 hajott hátrahagyásával kénytelenek voltak előbbi állásukba vonulni.

Az oroszok itt százszoros erővel támadtak és a legmodernebb harci eszközöket is harcban vetették, de kudarcba fulladt minden kísérletük, hogy a finnek ellenállását megtörjék.

Párisból jelentik: A Havas francia hírszolgálati iroda közleménye szerint a finnek az egész határvonal mentén tartják magukat.

A szovjet csapatok két helyen, északon Petsa-

Paranciom
HATÁROZOTT
ha bor akkor legyen...
MOTT

ségesek felhatalmazását arra nézve, hogy azokat a német árukat átvehesse, amelyeket a háboru kitörése előtt rendelt meg Németországban és amelyekre a petroleumtermelés szempontjából szüksége van.

mónál és délen Sallánál lépék át a határt. Finnországban megalkajították az idegen légiót, amelyt francia, olasz, angol, spanyol és délamerikai önkéntesekből toboroznak.

Oslóból megérkezett az első kórházvonat Finnországba.

URANIA Ma, vasárnap d. e. 11.30, 3 matiné
TELEFON: 12-32. 5, 7.15, 9.30 órákor.
Nagyszerű erotikus francia filmek!

Vihar az egyenlítőn (MAMAN COLIBRI)
Késői kalandok, késői szenvedélyek...
A 40 éves asszony problémája...
Huguette Duflos, Jean Pierre Aumont.
Aktuális világhírű.

A 9.30 és 11.30 (Szilveszter) 300 értékes és praktikus nyetéri) előadások keretében reménytárgy kerül ingyen kisorsolásra. Megtekinthetők az „Olasz fagyfalos” kirakatában.

Orökké emlékezni fog On erre a dátumra **„1940 SZILVESZTER”**
Premier éjjel 11.30 órákor!

Soha el nem képzelt, válomszerű, milliós, pazar, iég csoda-revü: **„FEHÉR KARNEVÁL”**
A muzsika, ritmus, vidámság és szépség káprázatos felvonulása.

JOAN CRAWFORD aki ez alkalommal mutatja be Sonja Hennie-vel vetekedő szédületes korecsolyázó tudását, partnerei: **JAMES STEWART** és **Lew Ayres.**
Előadások: **Premier** vasárnap éjjel 11.30 (Szilveszter), Hétfő: 11.30 és 3-kor matiné, 5, 7.15 és 9.30 órákor.

Hócipőket és cipőket Apponyi Testvéreknél légjobban vásárol

Külön férfidivat-osztály

Lázás érdeklődés kíséri

Byrd admirális új expedícióját

„Az Antarktisz regényének legérdekesebb fejezete következik“

Az egész tudományos világ érdeklődéssel kíséri azokat a híreket, amelyek Byrd tengerenagy legújabb expedícióját megelőzik. Cook óta izgalmas harc folyik az Antarktisz meghódításáért és Shakteon és Scott legendás

rőkben az új expedíció tudományos, gazdasági és politikai jelentőségéről.

— Az Antarktisz regényének talán legizgalmasabb fejezete következik most — mondotta informátorunk. — A most elindult harmadik Byrd-expedíciónak megvan a maga politikai jelentősége is, ami kiderül már abból is, hogy az Egyesült-Államok kormánya erkölcsileg és anyagiilag támogatja ezt a lázas érdeklődéssel várt expedíciót. A kongresszus 340.000 dollárt szavazott meg erre a célra, az állami támogatás és magánosok áldozatai azonban egymillió

dollárra egészítették ki ezt az összeget. Ennyibe kerül a legnagyobb élő Antarktiszszakértő legújabb vállalkozása.

— Amióta James Ross 1831-ben felfedezte a magnetikus északi pólust, majd 1840-43-ban felfedezte a Viktória-földet, nem szűnt meg a vetélkedés az egyes nemzetek között a hatodik világrész birtokbavételért.

— A helyzet ma az, hogy az Antarktisz-jégmezőit az egyes államok már fel is osztották maguk között, kivéve éppen Amerikát, amelynek helyzete a déli pólus körül még meghatározatlan. Az U. S. A. tudományos és gazdasági körei most a Déli sarkra összpontosítják figyelmüket és győzni akarnak abban a versenyben, amely az eddig fel nem fedezett régiók meghódításáért szünte még csak most kezdődik.

— Byrd tengerenagy vállalkozását azért kísérik tesztült figyelemmel a gazdasági körök is, mert a technika fejlődése lehetővé tette a sarkvidéki területek megfelelő gazdasági kihasználását is. Az angol James Rosstról elnevezett tengeren nagyurány

BYRD ADMIRALIS

vállalkozásai óta tart a heroikus küzdelem nemcsak a tudományos megfigyelések gazdagításáért, hanem az egyes államok között a területek birtokbavételéért is.

Az Antarktisz regénye izgalmas fejezetekben gazdag. Nem egy hőse lett már merész vállalkozásának áldozata. A tragikus véget ért Scott hatalmas felfedezéseket végzett a hatodik világrész partjain s már 1902-ben messzebbre nyomult a déli pólus felé, mint bárki ő előtt az expedíciók drámai küzdelmei során. Pedig a küzdelem akkor már körülbelül hetvenéve tartott a déli pólust körülvevő titokzatos területek megközelítéséért.

Scott és Shakteon legendás alakja

Az első Scott-expedícióra 1902-ben került a sor. Ennek egyik résztvevője volt Shakteon, aki 1908-ban önálló expedíciót vezetett. Elhatározta, hogy téli szállásáról elindulva előrenyomul olyan messzire, amely messze csak lehetséges. Csak három kísérőt vitt magával és a kisded expedíció szánjai előtt alacsony természetű, rendkívül kitartó lovak futottak, amelyeket Shakteon erre a különleges célra Mandzsuriából hozatott.

Shakteon számos tudományos megfigyelést végzett, de 1909. január 8-án 56 fokos hidegben hatalmas hóviharban megakadt az expedíció 180 kilométernyire a déli pólustól.

Másnap Shakteon társaival már továbbmehetett volna, de élelmiszerük kifogyott és visszatérésre, további előnyomulás esetén, gondolni sem lehetett. Így Shakteon azon a magaslaton, amely 3000 méternyire fekszik a tenger színe felett, kitűzte az angol zászlót, egy bádogdobozban pedig otthagyta feljegyzéseinek egy részét élményeiről. Saját nyomán haladva szerencsésen visszatalált téli szállására, majd hajóján megindult hazafelé. Ez volt a felfedezések világrekordja s bár Amundsen három év múlva sokkal messzebb nyomult, mégis Shakteont tekintette mindenki az Antarktisz igazi meghódítójának.

Mi a jelentősége Byrd tengerenagy mostani vállalkozásának, amely lázas izgalmat kelt az Egyesült-Államokban és az egész világon? Érdeklődtünk budapesti tudományos kö-

CORSOBAN

az első magyar tárgyú, szépségében felülmulhatatlan film, az

»ARATÁS«

Szereplők: Wessely Paula, Somlay Artur, Rainai Gábor, Hörbiger Attila

Az éjféli szilveszteri előadáson több száz tombolatárgy és élő malacok lesznek ingyen kisorsolva.

cetvadászat folyik és a délshetlandi szigetekeken nyári cetvadász-állomásokat állítottak fel. Az ott található ásványok ipari és gazdasági szempontból értékesek, a kereskedelem és az egyes földrészek közötti repülés szempontjából is fontos megfigyeléseket lehet végezni.

200 személy vesz részt az új expedíción

— Byrd kapitány első délsarki expedíciójára 1928. december 30-án indult el. 1929. november 29-én átrepülte a déli sarkot. 1930. február 19-én ért véget az első Byrd-expedíció, amely után Byrdet páratlan ünneplésben részesítették. Expedíciós hajóját, műszereit, az expedíció tagjainak hatalmas csizmáit, prémruháit bemutatták a clevelandi Nagytavak Kiállításán is, ahol az érdeklődők óriási tömegei csodálták ezeket meg. Közszemlére kerültek Byrdnek a helyszínen készült tudományos feljegyzései is.

— Byrd 1934. január 17-én startolt második utjára. Ez alkalommal állította fel azt a tételt, hogy ez a külön földrésznek tekinthető terület voltaképpen két kontinensdarabra, Nyugati és Keleti Antarktiszra oszlik. A második expedíció 1935. február 6-án ért véget.

— Mig Shakleton egykor három társával járta a jégmezőket, addig Byrd expedícióján most 200 személy vesz részt. Az expedíciót hat és fél hónapra tervezik, de annyi élelmiszert vittek magukkal, hogy az két évnél is tovább eltarthat.

A „sarkvidéki autobusz“

— Az expedíció felszerelése elsőrangú. Értékesítették mindazokat az eredményeket, amelyeket legutóbb a tudományos élet különböző területein való felfedezések produkáltak. Dr. Poulter, Byrd tengernagy bizalmas barátja például feltalálta a sarkvidéki autobuszt, amely a jégmezőkön akadály nélkül, tankszerű mozgással és tekintélyes sebességgel halad előre. Ezt a sarkvidéki autobuszt azután vízre is lehet bocsátani. Nem kétséges, hogy ez a pompás találmány nagyszerű szolgálatokat tesz majd az expedíciónak. Hasonlóan tökéletes az expedíció többi eszköze és műszere is. Byrd tengernagy híres hajója, a „Bear of Oakland“-on kívül az amerikai kormány által adományozott két más hajó is részt vesz a szenzációs kutató uton.

— Hogyan áll a helyzet az Antarktisz körülvevő területek felosztása tekintetében? — kérdeztük.

Byrd feladata

— A Falkland-szigeteket — mint tudjuk — Nagybritannia foglalta le, a nyugati hosszúság 20 és 80-as délkörei között, a James Ross által felfedezett terület, kb. 4 millió 800.000 négyzetkilométer, eddig Új-Zéland birtoka.

— A Ragnhild-földet Norvégia foglalta le magának Amundsen kutatásai révén, az „Adélie“-föld Franciaországnak jutott. Az V. György-föld, az Enderby-föld és a Kemp-föld is Angliáé.

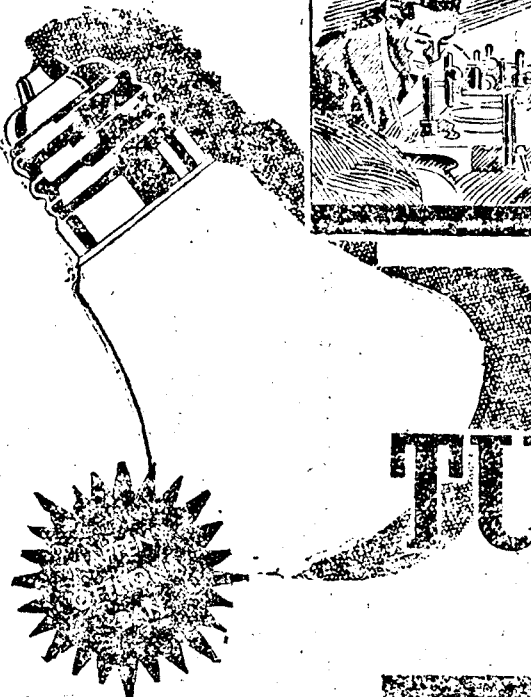
— Anglia Scott személyében vértanút is áldozott az Antarktisz-kutatásnak. Scott kapitány 1911-ben meghívította az összes rekordok, de visszatérőben hét társával együtt

elpusztult. Amikor az angol zászlót kitűzte, már fogytán volt életerejének s nem bírta a visszafelé való utat. Amundsen hetekkel előbb kitűzte a norvég zászlót ezen a vidéken s ő, mint ismeretes, egészségben tért vissza. Csak sokkal később, a Nobile-expedíció idején pusztult el, amikor az Északi sarkra utazott az eltűnt Nobile ezredes keresésére.

— Amerika jelenleg csak a „Little Amerika“ és a „Marie Byrd Land“ területeket tartja „megszállva.“ A további döntés most Byrd kezében van. S Amerikában biznak abban, hogy a bátor kutató ezuttal sem ölti fel hiába a prémbundát... (S. V.)

Az Ön álma beteljesülhet.

ÉS EGYSZERSMIND AZ ÁRAMFOGYASZTÁST JELENTÉKENYEN CSÖKKENTSE HOGY HASZNÁLJON MINDENÜTT

TUNGSRAM
KRYPTON
IZZÓLÁMPÁT

Kapható:

Szabó Albert cégnél,

Arad, Bul. Reg. Maria 20.

FORUM filmszínház. Telefon: 20-10.

Ma premier!

(Az imádott bandita)

Törvényen kívül

Az utóbbi évek legnagyobb és legszenzációsabb színes filmalkotása, a amerikai Rozsa Sándor kalandos életével.

Pompás rendezés... 59.000 statisztá... 8 város rangokban...

Előadások: 5, 7.15, 9.15 (s 11.30 órákor. — 11.30 és 8-kor matiné ótósó helyarával.

A 11.30 előadás szünetében 2 malac, 10 üveg pezsgő, 20 üveg nemes fajbor és még számos más tárgy kerül kisorsolásra.

Legújabb divatu

férfiöltönyök, télikabátok

legolesóbban készülnek

Angerer Sándor

uriszabónál
Műrészlet- és Consistorulucioa sarak.

DAUER

(tartós hullám) a legújabb modern gépekkel, hajvágás és mosással, 6-7 havi jó állással 200 lei

LUX

NŐI FODRÁSZ-SZALON (Minorita-templom mellett) FÖTÉR Tűajdónos IFS. BIRKENHEUER PÉTER

Szakszerű kozmetikai kezelés! Legújabb bálifrizurák!

Megjelent az idegenellenőrzés szabályozásáról szóló miniszteri rendelet

A Monitorul Oficial december 28-iki száma belügyminiszteri rendeletet közöl az idegenellenőrzési szolgálat működéséről, valamint az idegen állampolgárok által benyújtott tartózkodási engedélyek elintézéséről.

Az idegen állampolgárok által benyújtott kérvényeket csak abban az esetben intézik el, ha azokat személyesen juttatták el az iktatási hivatalhoz, vagy pedig ezt törvényes meghatalmazással ellátott megbízott tette, vagy a kérvényt postán küldték el a rendőrség vezérigazgató-ságához.

Azokat a kérvényeket, amelyeket nem a fenti uton juttattak el a rendőrség vezérigazgató-ságához, nem veszik figyelembe, azokról pedig, akik az említett kérvényeket benyújtották, névsort készítenek, amelyet nyilvánosságra hoznak a következő címmel: Azok névsora, akik az idegenellenőrzési hivatalban való közbenjárásokkal foglalkoznak. A követségek által az általuk képviselt államok alattvalói ügyében beadott kérvényeket figyelembe veszik és elintézik. A kérvényekre a válaszokat az iktató hivatal adja meg.

A szabályosan benyújtott kérvényeket kijárólag csak a rendőrség vezérigazgatója, a rendőrség és az állambiztonsági szolgálat igazgatója, valamint Bucuresti rendőrprefektusa intézhetik el.

Az elintézés módja a következő: Azon szakemberek esetében, akik a munkaügyi miniszterium hatáskörébe tartoznak, mindenek előtt a munkaügyi miniszterium jóváhagyását kell megszerezni.

az említettek szakmai működéséhez. Más szakmabeliek esetében

az illetékes miniszterium véleménye a mérvadó.

Abban az esetben, ha a szakminiszteriumok a kérvény elutasítását javasolták, akkor a belügyminiszterium haladéktalanul elutasítja a kérést. Olyan esetekben, amikor a szakminiszteriumok kedvező véleményezést adtak, a belügyminiszteriumnak jogában áll a kérést elutasítani, ha a rend és az állam biztonsága ezt megkívánja.

Azon idegen állampolgárok kérvényeit, akik szakmát nem gyakorolnak, a belügyminiszterium a saját hatáskörében intézi el.

Azon idegen állampolgárok, akik harminc nappal rövidebb időre szóló utlevélátamozás sal érkeztek az országba, tartózkodási idejük

harminc nappal való meghosszabbítását a helyi rendőrhatalóságoktól kaphatják meg. A kérileti rendőrfelügyelőségek felhatalmazást kapnak arra, hogy az árja származású idegen és letelepedni nem akaró állampolgároknak 30 napos tartózkodási időt adjanak annak a határidőnek lejáratától számítva, amelyet a helyi rendőri hatóságok adtak meg. Kivételt

azok képeznek akik részére a belügyminiszterium csak korlátozott tartózkodást engedélyezett, mert ezek tartózkodási idejét egyetlen rendőri hatóság sem hosszabbíthatja meg. A fenti határidőkön túl szóló időre vonatkozó tartózkodási engedélyek iránti kérvényeket a rendőrség vezérigazgató-sága intézi el.

A rendőrség vezérigazgató-sága sem adhat egy évnél hosszabb határidőre szóló tartózkodási engedélyt.

A rendőrség vezérigazgató-sága, valamint a bucurestii rendőrprefektúra heti jelentést készít a jóváhagyott tartózkodási engedélyekről és ezt a jelentést a belügyminiszterium vezértitkárához juttatja el.

T. Ügyfeleinek boldog újévet kíván

a RUDOLF MOSSE S. A. ARADI FIÓKJA
BULEVARDUL REGINA MARIA 18. — TELEFON: 1033.

Január 15-én lejár a választói névjegyzékek kiegészítésének határideje

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a választói névjegyzékek kiegészítése december elején megkezdődött Aradon. A községi választói névjegyzék kiegészítésének határideje december 30-án véget ért, míg a kamarai névjegyzékbe való felvétel január 15-én zárul. A választói névjegyzékbe való bejegyzés a városháza 93. számú szobájában történik minden munkanapon 9-1 óráig. Miután még csak két hét áll rendelkezésre az érdekelteknek, hogy a választói névjegyzékbe felvessék magukat, ajánlatos, ha minél hamarabb jelentkeznek az arra jogosultak, mert a választások alkalmával csak abban az esetben gyakorolhatják szavazati jogukat, ha a választói névjegyzékben szerepelnek. A szavazási jog gyakorlása pedig állampolgári kötelezettség, amellyel minden arra jogosultnak élnie kell. A választói névjegyzékbe való felvételüket kérhetik mindazok az aradi polgárok, nemre való megkülönböztetés nélkül, ha az alantiknak megfelelnek:

- Román állampolgár.
- December 31-én betöltötte a 30. életévet.
- Gyakorlatilag folytatja valamelyikét a következő foglalkozási ágaknak: 1. Földművelés és kézi munka. 2. Kereskedelem és Ipar. 3. Értelmiségi foglalkozás.
- Nem vonatkozik az illetőre a méltatlanság és alkalmatlanság törvényben felsorolt eseteinek valamelyike.
- Legalább egy évig hozzájárult a községi közterhekhez, a közigazgatási törvény végrehajtási utasításának 8. szakasza értelmében. Férjezett asszonyok mentesek e kötelezettség alól, ha férjük ezen idő alatt kiülte községi adóját.

Beiratnak a névjegyzékbe mindazok, akik tervedből kimaradtak és így nem szerepelnek a májusban összeállított névjegyzékben, amennyiben a fenti feltételeknek megfelelnek.

Nem iratnak be a választói névjegyzékbe azok, akikre a választói törvény 17. és 18. szakasza vonatkozik, akik pedig tudatosan valótlán nyilatkozatot tesznek, vagy a törvényben felsorolt alkalmatlansági okok valamelyikét eltitkolják. 500 leltől 2000 lelig terjedő pénzbírsággal sújtattak, a választói törvény 50. szakasza értelmében.

Minisan Cornel festőművész képi kiállítása a Közművelődési Palotában

Minisan Cornel festőművész régi ismerőse Arad műértő és művészet kedvelő közönségének és most, hogy a Közművelődési Palota kistermében megnyitja kiállítását, újból bizonyoságot tesz arról, hogy még mindig fejlődőképes képességgel kezeli az ecsetet. Harmincegy-néhány képe valóban minden elismerést megérdemel, mert Minisan Cornel képei harmonikusak, rajzban és színben egyaránt művésziek. Csendéletei és tájképei értékes tanulmányok, amelyeknek mindegyike arról tanusodik, hogy készítője elmélyed munkájában. Tájképein a távlati megoldások éppen olyan kifogástalanok, mint a hangulat érzékelteje és ahol a nap süt, ott valóban a nap ragyogását és melegét adják vissza az olajfesték színei, ahol pedig hó terül el a tájon, igazi havat érzékelhet a művész ecsete. Fény, levegő, színek jellemzik Minisan Cornel tájképeit, de csendéleteiről is elmondhatjuk, hogy tökéletesen helyezkednek el a kép keretébe foglalva térben és színben is a való életet öröklítik. Külön említést érdemel a kiállítás egyetlen arcképe, egy férfi-portré. Élethű, jó munka.

Ha a művész munka értékelése a szempont egy kiállítás sikerénél, egészen bizonyos, hogy Minisan Cornel jogynéhány képe kerül eladásra a most megnyitja kiállítás alkalmával. (=)

Butorszövetek, függönyök, kárpitoskellékek, futószőnyegek, lábtörlők, malomhevederek, géphajtókötelek legolesóbban

Tapitextila S. A.

cégnél, Arad, Bul. Regina Maria 9. sz. (Neuman-ház)

Tekintse meg kirakatainkat!

Boldog újévet kíván

CSONT

elsőrendű uriszabósága

Palatul Banca Românească

TELEFON: 2569.

Magyar bál, január 20. Fehér Kereszt.

AZ ARADI ATLETIKAI CLUB TÖRTÉNETE

Az egyesület megalakításának előzményei

Az AAC történetét az egyesület hosszú éven keresztül volt ügyvezető elnöke, a club elnöke: Nagy Imre állította össze és írta meg és az Aradi Közlöny hasábjain lapunk csütörtöki és vasárnapi számaiban fogjuk folytatólagosan leközölni.

Amikor az Aradi Atlétikai Club történetét akarjuk megírni, akkor természetesen egyben a club megalakítását megelőző időkből, Aradváros akkori sportéletének rövid keresztmetszetét kell adni, abból a célból, hogy érthető legyen: milyen okok, a fejlődésnek mely időszerű szüksége hívta életre városunk akkori harmadik sportegyesületét, az AAC-ot.

Mondanunk sem kell talán, hogy ez a megmozdulás nem sok rokonszenvet váltott ki sportkörökben, nemcsak azért mert egy új versenytárs életre hívásáról volt szó, hanem — és talán ez volt a legfontosabb — mert az ifjú egyesület olyan reformszínteret hozott Arad sportéletébe, melyet az akkori konzervatív fellegvár sehogy sem tudott megérteni és egyenesen Aradváros „fejlett sportéleté” elleni merényletnek minősített.

Az akkori Magyarország millenáris éve, az 1906. megmozgatta az ország egész társadalmát. A falvak népét épp úgy, mint a városi polgárságot. A jelentős évi ünnep megünneplésében páratlanul nagy lelkesedéssel kelt versenyre a magyar polgárok, társadalmi és gazdasági élet minden számottevő tényezője. Természetesen az ünnepségből az európai viszonylaiban már akkor is jelentős szerepet játszó sport sem maradhatott ki. Ennek a millenáris nemzeti és Magyarországban még sohasem látott sport- és tornai ünnepségek megszervezését és irányítását, az olimpiai eszme lelkes és áldozatkész magyar harcosára, báró Conbertin Pierre-nek, az olimpiai szövegírójének magyar barátjára és fegyvertársára; Kemény Ferenc főreáliskolai igazgatóra bízta.

Ezen országos nagy tornaszialákozón, melyen az akkori Magyarország minden számottevő tornavagy sportegyesülete részt vett, Aradvárost az akkor már közel két évtizede működő, erős, nagy Aradi Torna Egyesület 40 tagu, mind kiváló tornászokból álló mintacsapata képviselte. A csapatban, amelyet Nagy Sándor, az állami gimnázium tornatanára, az ATE művezetője, a testedzésnek ez a páratlanul lelkes, ideálisan és nemcsak gondolkodó, járhatóan egyénisége vezette, az akkori társadalmi tornász-fiatalok számára java részt, ez alkalommal is dicsőséget szerezve Arad kitűnő sportbírójének.

Az AAC szerény visszaemlékezése nem volna teljes, ha nem idéznénk egy pár sort az aradi sportélet igazi megalapítóját, a testnevelés lelkes utódját, az idősebb sport-generáció atyáit tanítómestere: Nagy Sándor emlékének.

Nemcsak azok, akikből az Aradi Atlétikai Club első vezetősége és tagjai kerültek ki, hanem még a mai AAC-ban is vannak nagyon sokan, kiknek Nagy Sándor volt tanítómesterük és ő oltotta lelkiükbe a testedzésnek igaz szeretetét és az azért való önzetlen munkálkodásnak csíráját, melyből négy évtizedes küzdelem és dicsőséges munka visszatekintve az AAC teremtésénél, hatalmas fája kinőtt...

A millenáris országos tornaverseny és a pár hétre rá megtartott első olimpiai viadal, mintegy kényszerített mindenkit ki a testedzés lelkes híve volt, vagy a testnevelés szolgálatában állott, az összehasonlításra és akkor kezdtek rájönni, hogy tulajdonképpen a test-kultúra, az egyén képességeinek megfelelő fejlesztése, az erő, a tehetség érvényesülése csak a szabadtérben, a zöld gyepen, az atlétikának sokoldalúsága által válik teljesé.

Az atlétika, melyet Kemény Ferenc az élen a MAC tábora hiába igyekezett meghonosítani, egyszerűen az érdeklődés középpontjába került és az ifjúság, mint minden reformtörekvésnek bátor szószólója és pártfogója, lelkesedéssel szegődött a remes ügy szolgálatába.

Úgyancsak ebben az esztendőben, mint fentebb említettük, rendezték az első olimpiai játékokat Athénben, melyen 12 nemzet vett részt. Az akkori Magyarország hét képviselője vonult fel: Dáni Nándor, Hajós Alfréd, Kellner Gyula, Szokolyl Alajos, Kakas Gyula, Topanica Muncsillo és Welsz Dezső. A magyar sportélet fejlettségét bizonyította Hajós Alfréd olimpiai úszóbajnoksága, Dáni Nándor 800 méteren elért második helye és Szokolyl Alajos 100 m. síkfutásban elért harmadik helye.

Az új irányzat utat tört és így került Aradra is, ahol nemsokára sok, számos lelkes és hozzáértő támogatója akadt...

Természetesen, mint minden új megmozdulás, a konzervatív sportkörök erős ellenállását váltotta ki. A nagy csaták az ATE berkeiben látszódtak le, hol napról-napra mind jobban kiéleződött a helyzet a két tábor között. Hiába érveltek az atlétika hívei, hogy az ifjúságnak a zárt tornatermekben végzett szertorna és szabadgyakorlatokkal szemben a szabadtérben, a levegőn való atlétikai nevelése mennyivel egyszerűbb, mennyivel egészségesebb és az egyén képességeit kifejlesztésére milyen korlátlan lehetőségeket nyújt, mit sem használt. Míg végre a szabadtéri sportok hívei kiáltottak az Aradi Torna Egyesületből, hogy egy új egyesületet alakítsanak.

Igy született meg az Aradi Atlétikai Club megalakításának gondolata.

(Folytatás következik)

A MAGYAR NÉPMŰVELÉS MUNKATERVÉHEZ

KULTURÁNK: A MAGYARSÁG KÖZKINCSE

Alig van magyar népközösségi kérdés, melyről Erdélyszerte többen írtak volna, mint a kulturális munka fontosságáról, a magyar népművelés céltudatos megszervezéséről. A hozzászólások kilencven százaléka azonban egyre csak az előttünk álló feladatokról beszél, a megszerveződés sürgetéséről, amikor azonban a gyakorlati megvalósítás eszközeiről és vállalásáról lett volna szó, azon hirtelenében megcsappan az ügybuzgóság.

Pedig a magyar népművelés tekintetében csak ezután következik az érdembeli munka. A kilincselés, a türelem, a sok utánajárás, a vádaskodásokkal való szembezállás, a körültekintő figyelmesség, a szép és jó értékebe

vetett, elszánt hit és meggyőződés próbája.

Ami eddig hallottunk, körülbelül a következőkben foglalhatjuk össze:

1. A népművelés eszközei: élőszó (előadások), népkönyvtárak, színelőadások, ének, zene, alkalmasint gépzene, hanglemez, rádió), napisajtó, naptárak, ismeretterjesztő füzetek.

2. A népművelés helyei: iskolahelyiségek, egyesületi helyiségek, népházak, kulturházak, munkás-otthonok. Legideálisabb helyiség: a Magyar Ház.

3. A népművelés alkalmi: egyes előadások, előadássorozatok, tanfolyamok, kulturdelutánok, műsoros esték, dalünnepélyek, kiállítások, sportünnepélyek, kirándulások, stb.

A népközösség: gyűjtőfogalom, összetartó kapocs, az egység kerete

Körülbelül ez az iskolán kívüli népművelés kerete.

A műveltségi javak, a nevelési eszmények a magyarság közkinccsét képezik és a magyar népközösség elutasíthatatlan szép hivatása, hogy népünk szellemi gazdagításában az összes erők egyirányú munkája arán maradjon a legkisebb.

Népnevelési terv, egységes irányítás, azonos természetű végrehajtás: ez az erdélyi magyar népközösség közművelődési szakosztályának a feladata minden városban, minden faluban.

Mindez, — amikor körülöttünk és mellettünk erős népek törnek előre, izmosak és gazdagok, egységesek és céltudatosak, — erkölcsi kényszert ró mindazokra, akik tehetnek valamit a népművelés érdekében.

A magyar népközösség közművelődési szakosztálya kapcsolódik a már fennálló és működő, illetékes magyar népművelési szervezetekkel. A népközösség gyűjtőfogalom, összetartó kapocs, az egység kerete. Számít minden magyar egyesület, minden magyar iskola, minden magyar intézmény, minden magyar család közreműködésére, viszont hivatalos minőségében is támogatni kívánja ezeket a szervezeteket érdemes munkájuk teljesítésében.

Egységet követel, de jegyezzük meg már most, hogy a népművelés egysége nem elegyítést, hanem csak központosítást jelent. Az egységet nem a forma, hanem az azonos cél, célkitűzés és iránymutatás biztosítja. Minden kisebbségi egyesület a maga nemében és sajátos célkitűzésében, amellyel, hogy megfelelő eredeti rendeltetésének, egyben a népközösség sejtje is, amelynek tekintélye, fejlődése és ereje a közösség javát szolgálja.

Munkaterv előkészítése — gyakorlati szempontok

Az alábbiakban a gyakorlati népművelés vázlatos tervét jelezzük, korántsem abban a hiszemben, hogy ez kimeríti a népművelő tevékenység minden részletét, (ahhoz egy könyv is kevés volna), — hanem lehetőségeink és adottságaink józan mérlegelése és megítélése alapján: amit a nehézségek dacára is meg kell kísérelnünk. És így is: ami a leg-sürgősebb!

1. A város egyes kerületeiben, a kerületi népközösségi vezetőség kebelében működő kulturális bizottság gondoskodik évenként több ingyenes népművelő előadás megszervezéséről. A kulturális szakosztály elnöksége szívesen közvetít előadókat, a kerületeket ellátja műsoranyaggal is, ha ez szükséges, mindenekelőtt pedig általános, főbb vonásaiban mindenütt alkalmazható és megvalósítható, műsor-tervezetet dolgoz ki, különös tekintettel a magyar irodalom, művészet és történelem népszerűsítésére.

2. A közművelődési szakosztály megszervezi a sajtó útján történő népművelést. A napilapoknak döntő szerepük van a közgondol-

GAIDA

és az összes velejáró kellemetlenségek: mell-, hát- és fejfájások, ideges zavarok és a láz, oly szerrel gyógyítandók, amely mindezekre hat: csökkenti a lázat, enyhíti a fájdalmakat és megnyugtató az idegeket. E teljes hatásképesség csak egyetlenegy gyógyszerben van meg és ez a

NEURALGINE JURIST

Szerencséhez 12 leiért kaphatók Mihályi cukrászdában Strada Eminescu, Corso mozival szemben

E J F Á J Á S
HÜLÉS • GRIPPA

ANTI-NEURALGIC

JAWOL

kozás irányításában, tehát elsősorban ezen az úton kell pótolni azokat a hiányokat, melyek az iskolán kívüli népművelésben mutatkoznak.

3. Népegészségügyi propaganda előadásokat szervez, magyar egyesületek, a magyar orvosi és tanári kar bevonásával. Egészségvédelmi füzeteket terjeszt.

4. Népkönyvtárak létesítését előmozdítja, a meglévőket fejleszti.

5. A Magyar Ház ügyét állandóan napirenden tartja s a magyar tömegekben tudatosítja annak nagy szükségességét.

6. A komoly s nívós magyar népnevelő misztiót teljesítő színelőadásokra felhívja a nagyközönség figyelmét, a magyar egyesületek rendezéseit pártolólag ajánlja. — viszont gondot fordít arra is, hogy ha minden esetben megakadályozni nem is tudja a magyar önértet és a keresztény erkölcsiséget sértő mozdulások előadását, azokról a nagyközönséget idejében tájékoztassa.

7) A magyar tanulólíuság — úgy az elemiiskolai, mint a közép- és felsőiskolai, valamint az iparos-, kereskedő- és munkásifjak — sorsát figyelemmel kíséri és odahat, hogy számukra megfelelő kulturális megmozdulások rendeztessenek.

A fenti vázlat alapján legelső teendőink a következők:

1) Minden népközösségi kerületnek legyen megbízottja a központi köznevelődési tanácsban. A legtöbb kerületnek már van is képviselője a kulturális szakosztályban. Ahonnan még hiányzik, sürgősen jelöljenek egy hozzáértő, lelkes tagot, aki haladéktalanul vegye föl az érintkezést az elnökséggel.

„Magyar Népművelő”

2) A köznevelődési szakosztály „Magyar Népművelő” címen népnevelő közleményeket helyez el a két nagyobb aradi napilapban, melynek vezetését külön megkeresi az irányban, hogy lapjukban rendszeresítsenek népegészségügyi oktató cikkeket. Tanácsolja a nagy százalékban anyanyelvi oktatásban és tanításban nem részesülő magyar ifjúság érdekében az időszakos ifjúsági közlemények bevezetését. Nem titndérme-sékre gondolunk, hanem irodalmi, történelmi, népszerűsítő, könnyű stílusban, a fogékony gyermeklélek számára irt kis cikkekre.

A magyar családi otthon védelmében

3) A köznevelődési szakosztály illetékes fórumhoz kérdést fog intézni, van-e mód arra, hogy a tekintélyes számban magyarul lakta városokban, így Aradon is, olyan filmeket vetítsenek, melyek magyarnyelvű szövegmagyarázatot is tartalmaz-

nak. Ugyancsak megkeresi a mozitulajdonosokat az irányban, hogy keresztény erkölcsiséget és magyar érzést sértő filmeket a jövőben ne vetítsenek, mert azok a magyar mozilátogató közönség felháborodását és erőlyes ellenhatását fogják előidézni. Üzleti haszonért ne engedjük odadobni fiatalágunk józanságát, a magyar közönség tisztességét és jóízletét.

Rosszalunk kell minden olyan hird., reklámoz., apróhirdetést, mely a jóézésű magyar olvasó erkölcsi érzületét a legcsekélyebb mértékben is sérti, vagy vallási, nemzeti érzését lekicsinyl. Megelégedéssej állapítjuk meg, hogy például a „Levelezés” című hirdetési rovat az állami sajtórendészet jóvoltából megszűnt és nem

Kulturális jogaink érvényesítése

4) Mődját keresi a román—magyar kulturális kapcsolatok szívélyessé tételének. Román irodalmi művek magyar nyelven való közlése, vagy előadása által igyekszik kisebbségi társadalmunk körében a román szellemi élet főbb megnyilatkozásairól tájékoztatást adni. Ezzel szemben hinni szeretnők, hogy a tisztán kulturális és művészi jellegű magyar népművelő előadások a jövőben nem fognak megrekedni a hivatalos engedélyszerezés barrikádjainál, egyes alantas közegek nehézkességénél, mert az a magyarság széles tömegeinek fájdalmas és keserű percekét okoz mindig. Részünkről kerülni fognak minden olyan állásfoglalást, mely a lelkek békéjét a legcsekélyebb mértékben is zavarhatná, viszont mindenkor határozottan képviselni fogjuk kulturális jogainkat és azok érvényesítésében, minden ren-

Gyermekhalandóság — egészségvédelem

6) Anyakönyvi adataink bizonyítják, hogy vidékünkön ijesztő arányú a magyar családokban a gyermekhalandóság. Ennek oka a magyar családok szociális helyzetében keresendő, — a halál magvetője a szegénység, — de sok esetben bizony a gondatlanság vagy tudatlanság okoz tragédiákat. Az egészségügyi ismeretek hiányán részben a megelőző egészségügyi neveléssel, részben a gyors és hozzáférhető orvosi beavatkozással lehet segíteni. A kulturális szakosztály rövidesen nagyobb mennyiségű egészségvédelmi füzetet juttat el külvárosi megbízottainak terjesztés céljából. Tehetősebb családok számára ajánlja a Magyar Népegészségügyi Szemle járatását (ára egy évre 120 lei, megrendelhető Marosvásárhelyt, a kiadónál: dr. Schmidt Béja orvos, Str. Eminescu 4. sz.)

7) A kerületi népművelési megbízottak figyelmébe ajánljuk az erdélyi iskolán kívüli népnevelés szakfolyóiratát, az Erdélyi Iskolát. Kiadóhivatala: Kojoszvár, Str. Kogălniceanu 7. Ara egy évre 150 lei. A legjobb magyar népnevelési anyag-tár. Rovatjai: Nevelésügy (szakkérdések). Szülők iskolája, Hogyan tanítsunk, Nyelvünk és kultu-

20 éven keresztül átélt szenvedéstől szabadultam meg...

Olaru Ioan, Cluj, Str. Petrovici 7. a következő rendkívül jellemző levelet írja nekünk:

„Sziveskedjen postafordultával 2 üveg „GASTRO-D.” orvosságot utánvét mellett gyomorbetegségemben szenvedő barátom alanti címére elküldeni. Ugyanakkor köszönetet is mondok az Önök által forgalomba hozott „GASTRO-D.” orvosságot, amely engem megmentett annyi sok szenvedéstől, amit 20 éven keresztül átéltem. „GASTRO-D.” rövid használata után teljesen meggyógyultnak érzem magam és ma hála Istennek és a Gastro-D.-nek, egészséges vagyok, mintha soha nem fájt volna semmim, ugyanakkor ajánlom minden szenvedő embertársamnak...”

Gyakran még magunk is csodálkozunk a gyógyszer rendkívüli hatásán, amely rengeteg emésztési zavarban szenvedő betegnek adta vissza egészségét, munkaképességét.

„GASTRO-D.” kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 140 lei utánvét mellett Czászár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

szolgál csalétekekkel anyagi helyzetükben megszorult, vagy könnyelmű magyar leányok számára. Kívánatos, hogy az olcsó napilapok is, nemcsak a tekintélyesebbek, főleg házassági és válóperi riportaikban, védjék a magyar családi otthon és erkölcsöt. Tetszetős, ötletes stílusgyakorlat, szenciációhahászás kedvéért ne áldozzák fel népünk legszentebb eszményeit, amelyenek a családi otthon, hitvesi hűség, szülői áldozatkészség, testi szeretet, gyermeki hála.

delkezésünkre álló tisztességes eszközzel küzdeni fogunk s ha kell, a legfelsőbb fórumig el-megyünk.

5) Népi erőforrásaink vonalán egymás mellett áll az egyház és az iskola. Ezek a magyarság hástváit, a népnevelés örökös munkaszolgálatosai. Adott helyzetben az egyházi testületek és a hivallásos iskolák erejüket felülmuló feladatot teljesítenek, amire csak úgy képesek, ha a magyar társadalom szívvel, lélekkel melljük áll. A magyar iskolák támogatása érdekében a meggyőzés és segítség minden rendelkezésre álló eszközzel azon kell lennünk, hogy hitvallásos intézeteink növendékeinek létszáma gyarapodjék és ezzel arányosan az anyanyelvi nevelésben hiányosan részesülő iskolások száma kedvezőbben alakuljon.

ránk, Előadások (magyar irodalom, történelem, művészet, technika, földrajz, gazdaság, kézimunka) végül játéksarok, Ünnepnepok és kottamelléklet (magyar szerzők műveiből, székely népdalokból, stb.) Az Erdélyi Iskola egy évfolyama körülbejűl 10 népművelő előadás teljes, kidolgozott programját adja. Cikkei, min-hogy átmennek a hivatalos cenzurán, nyugodtan használhatók ünnepe-lyeken, kulturdélutánokon. Minden sorából magyar öntudat buzog felénk. Egész könyvtárt pórol!

„Szorgalmas ember nem utal holnapra ...

Magyar testvérem!
Népi közösségünk elsősorban a kultúra közössége. Minden hű magyar ember tehát népi kultúránk őrállója! „Szorgalmas ember nem utal holnapra...” tartja a magyar közmondás. Amíg ma megtehetsz, ne hahaszd holnapra. Ne hahaszd holnapra a bekapcsolódást, a cselekvést. A politikában lehet várakozó állásponttra hejyezkedni, a népművelésben nem. A kultúra ügye nem tűr hahaszttást. Tartozz valahova! Akármelyik magyar egyesületbe, hitbuzgalmi szervezetbe, sportkörbe, énekkarba, a lényeges az, hogy legyél már vajahol. A népművelés olyan munka, amelyben aki ad, az is kap: több jesszel, mint ember és értékesebb, mint magyar.

KULCSAR KALMAN

KELLNER BÉLA

szállító, butorberaktározási vállalat.

Az Arad-Hegyaljai marosvasul szállítója.

Telefon: 633.

ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand I. No. 58.

Szociális Misszió teadélutánja táncos és tombolával január 14-én d. u. 5 órakor a Central-szállóban.

Számonkérjük egy év után Maurice Privat jóslatait

A monacói csillagjós megjósolta az Aradi Közlöny 1939. január 1-i számában, hogy: új pápát választanak, Danzig miatt baj lesz, Franco győz Spanyolországban és — elkerüljük a háborút!

Pontosan egy esztendővel ezelőtt az Aradi Közlöny ujesztendei számában riportot közöltünk egy francia könyvről,

Maurice Privat monacói csillagjós könyvéről, amelyben 122 oldalon keresztül jóslta meg 1939. eseményeit.

Ez az év, amelyet most magunk mögött hagyunk, ejéggé változatos és döbbenetes eseményekkel eléggé tarkított volt ahhoz, hogy önkéntelenül is eszünkbe jusson a kérdés: vajjon

mit is jóslott meg mindebből a derék Maurice Privat?

Mi az, amit a kitűnő monacói jós előre látott és mi az, amiben tévedett?

Privat azt írta, hogy 1939. február 21-ike körül „izgalmak lesznek, de a háboru nem tör ki”. Ezen a napon — amint azt a krónika mutatja — más izgalmas esemény nem történt, mint, hogy Churchill és Halifax Maisky londoni szovjet nagykövetnél ebédelt, a háboru pedig vajóban nem tört ki.

A francia külpolitika szempontjából — írta Mr. Privat, — rendkívül fontos lesz április 6-ika és 9-ike, május 9-ike, valamint május 21-ike. Fontos külpolitikai dátumok még: június 7. és 9., július 6., augusztus 21., szeptember 20., november 12. és november 21.

A fent megemlített dátumok közül az ajábbi napokon történt valóban több fontos esemény: Április 6-ikán

kölcsönös segélynyújtási egyezmény jött létre Anglia, Franciaország és Lengyelország között. Május 9-ikén

Spanyolország kilépett a Népszövetségből, május 21-én létrejött Róma és Berlin között a katonai szövetség, június 7-én aláírták a német-lett és a német-észti megnevezésű támadási szerződést, július 6-án Anglia és Franciaország ajánlatot tett Oroszországnak hármas angol-francia-orosz szövetség megkötésére, szeptember 20-án Chamberlain válaszolt Hitler danzigi beszédére (!)

és közölte, hogy a szövetségesek folytatják a háborút, november 12-én pedig

megszakadtak a szovjet-litu tárgyalások...!

Maurice Privat feljegyezte, hogy „Anglia szempontjából megjegyzendő a július 3-iki dátum.” Ezen a napon Anglia vajóban figyelmeztette Németországot, hogy

Danzignak a birodalomhoz való csatolása a legnyilvánosabb következményeket vonja maga után.

Ismételten visszatért a könyv arra, hogy az év folyamán több ízben is háborus veszély fenyeget. Ebből a szempontból rendkívül fontosnak tartotta június 17-ikét, szeptember 17-ikét és december 17-ikét. Maurice Privat szerint az utóbbi dátumnak nagy fontossága lesz egy diktatorikus állam, még pedig egy olyan állam részére, ahol a diktátor a nép alsó rétegeiből kerül ki.

A fenti időpontokon a következő események történtek: Az első dátumnál Maurice Privat mindössze egy napot tévedett, az esemény nem június 17-én, hanem 16-ikán következett be. Ekkor súlyyodt el a „Phenix” nevű francia buvárhajó.

Szeptember 17-én a szovjet fegyveresen beavatkozott a német-lengyel háborúba, december 17-én pedig elsüllyesztették az „Admiral Graf von Spee” zseocirkálót.

Megjósolta Maurice Privat azt is, hogy a spanyol polgárháború Franco győzelmével végződik és azt is jelentette már, hogy 1939-ben

sor kerül az új pápa megválasztására.

Véleménye szerint 1939-ben ujjászületik a Népszövetség... Nos, némi jóakarattal azt lehet mondani, hogy ez az ujjászületési folyamat a Népszövetség legutóbbi ülészakán vajóban megindult. Nem tévedett Maurice Privat abban sem, hogy

1939-ben sok repülőszerecséttelenségnek leszünk tanúi. Olvassák a hadijelentéseket!

Privat könyve szerint az év legjelentősebb techni-

kai találmánya az jesz, amelynek segítségével elháríthatók a hajótörések. Ezért a találmányért az érdekelt államok Privatnak minden bizonnyal nehéz fontmiliókat is fizetnének. Tény viszont az is, hogy érkeztek hírek, amelyek szerint a mágneses aknák elhárítása egy legújabb találmánnyal már megvalósítottak tekinthető. (?)

Ha Privatnak sok mindenben igaza is volt, egyben azonban csufosan tévedett. Többször is hangsúlyozta, hogy „1939. a fellendülés és a béke éve jesz.”

a háborút tehát sikerült elkerülni!

Lehet ugyan, hogy Privat részére a csillagok háborút mutattak, de ő nem akart, nem mert a szemének hinni. Elkövette azt a hibát, hogy nem az égieknek, hanem a földieknek hitt, a földi politikusoknak, akik nap, mint nap azt hangoztatták, hogy minden körülmények között megőrzi a békét.

Vagy meglehetősen táján az is, hogy Maurice Privat mindent tudott, de az utolsó pillanati titokban igyekezett tartani azt, amit látott, abból a gondolatból kiindulva, hogy sohasem tudhatjuk meg elég későn azt, ami 1939. szeptember elsején bekövetkezett.

A jövő futball-taktikája...

A román W-formáció módszere

IRTA:

Stimpe Leonov

a romániai Nemzeti Edzőiskola igazgatója, a FRFA válogatója

Románia nemzeti csapata egyéni játékmódszerrel rendelkezik!

Egyesek bizonyára felvetik a kérdést, hogy akkor, amikor a román futball még olyan fázisban van, amelybe még nem jutottak el a tudományos játék elvei, beszélhetünk-e egyáltalán arról, hogy a nemzeti válogatott játékmódszerrel rendelkezik?

És mégis, az, amit cikkem első mondatában állítottam, igaz. A FRFA-egyesületi válogatójának minőségében a román futball három válogatott csapatának (Románia A., Románia B. és Bucuresti) egységes játékmódszert teremttem, olyan módszert, amely kitűnően egyezik játékosaink temperamentumával és amelyet a jövőben is a legszigorúbban szem előtt kell tartani, ha azt akarjuk, hogy elérjük a kívánt eredményeket.

Egyébként nem most először alkalmazom ezt a játékmódszert.

Tízévként évvel ezelőtt, 1927-ben ugyancsak ezt a módszert értékesítettem a bucuresti-i Unirea Tricolor csapatánál, amelynek technikai vezetését reám bízta.

Egy év leforgása alatt ez a csapat Bucuresti bajnoka lett és szép eredményeket elérve haladt előre a bajnokságért folyó végső küzdelemig,

amikor vereséget szenvedett a brassói Colteatól ahol elsőrendű formában játszott Auer is.

Egy évvel később, amikor Aradon telepedtem le, a Gloria elnöksége ugyancsak reám bízta a csapat technikai vezetését. A román W-formáció módszerének alkalmazása itt elsőrendű területre talált és

a Gloria csapata egy éven át a vereséget nem ismerte. A Gloria 1930-ban romániai a kerületi bajnokság, a ligabajnokság, az erdélyi bajnokság minden lépcsőjét, egészen 1930. június nyolcadikáig, amikor vereséget szenvedett a végső küzdelemben a Juventus-tól, amelynek csapata nagyrésztben sztárokból állott:

Vogl, Rafinszky, Dobó, Melchior, Wetzer, Laky, stb.

Akkortól kezdve a mai napig sportkritikus minőségemben szinte naponta ellenőriztem azoknak az elveknek értékét, amelyek játékmódszerünk alapját képezik és megállapítottam, hogy az teljesen megfelelő játékosaink született tulajdonságainak. Egyébként „Futball” című könyvemben 120 oldalon át teljes részletességgel ismertettem ennek elveit.

Mielőtt a román W-formáció bővebb magyarázatára áttérnék, tisztázunk néhány szakki-fejezést:

A játékmódszer az a mód, ahogyan egy csapat előre megállapított terv alapján a pályán mozog, azzal a céllal, hogy a legnagyobb eredményt biztosító össziátéket érje el.

A taktika az a módszer, ahogyan minden egyes játékos a maga posztján bizonyos alapelveknek megfelelően egy játékmódszer keretében belül a pályán mozog.

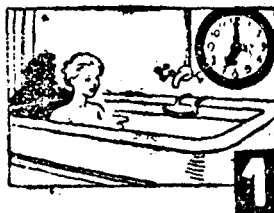
A technika pedig az a mód, ahogyan minden egyes játékos ura tud lenni a labdának.

A román W-formáció módszere a következő elveken alapszik:

1. A középcsatár, valamint a két szélső irányban a vonalon, az ellenfél utolsó védőjének a

MI A HELYES?

1. A víz hőmérsékletét a fürdőszoba hőmérsékletével összeegyeztetni. A két hőmérséklet között ne legyen nagy különbség, mert könnyen meghűlhet.

2. Csak akkor fürdend, ha teljesen jól érzi magát. Fejfájással, szédüléssel, vagy egyéb in-stabilitással ne lépjen a kádba, mert könnyen állhat elő vértőlulás.

NEMCSAK A KÜLSŐ TISZTASÁG FONTOS,

hanem a belső is. Éppen úgy, ahogy ügyel arra, hogy arca és teste tiszta legyen, ügyeljen arra is, hogy belei és belső szervei is tiszták legyenek. Tisztítsa ki azokat Artin dragéával. Az Artin a szervezet belső fürdője, amely minden kellemetlen mellékjelenség nélkül alaposan kiüríti a beleket, megszabadítja a testet a lerakódott salaktól. Artin enyhe hatása, de biztos és alapos munkát végez.

Artin

megtisztítja beleit.

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

A legújabb haiszinesítés, modern frizura, festés és dauer EIPERT-salonjában készül, Str. V. Gál dis 6. — TELEFON: 21-41.

magasságában áll. Ez a három játékos sohasem kerül a védelembe.

2. A két összekötő mindig a másik három csatár mögött áll és úgy a támadásban, mint a védelemben együttműködik azzal a céllal, hogy az ellenfél két összekötőjét lekösse.

3. A két szélső fedezet a szélsőket tartja szem előtt. Támadásban azonban elhanyagolja őket és a saját csapat összekötői mögé kerül, akiket nyolc-tíz méternyi távolságra követ és pót-összekötők szerepét tölti be.

4. A középfedezet egy képzett vonalon mozog, amely a pálya közepén halad át. Védelemben csak az ellenfél középcsatárával játszik, támadásban pedig saját középcsatárának háta mögé helyezkedik a szélső fedezetekkel egy vonalban.

5. A hátvédek támadás idején ugyanazon a vonalon állanak. 10—12 méternyire egymástól és maguk vonala, valamint a fedezetek vonala között nagyobb távolságot őriznek meg, mint amilyen ezek és a csatárok vonala között fennáll. A védelemben a hátvédek lépcsőszerűen helyezkednek el és az egyiknek az a feladata, hogy megakadályozza az ellenfél középcsatárának kedvező helyzetét.

6. Általánosságban a W. formáció esetében a pályán áthaladó tengely lényegesen megerősödik és nehezen áttörhető védelmi fal alakul a kapu előtt. Ebben a rendszerben, ha az ellenfél szélsőit el is hagyják közvetlen ellenfeleiket, a szélső fedezeteket és előre jutnak, abban a pillanatban, amikor gólt akarnak lőni, vagy közönségre törnek, meggyőződnek róla, hogy a kapunak erős védel-

mj vonala van.

Nálunk is alkalmunk volt látni néhány olyan csapatot, amely teljes pontossággal, korrektséggel alkalmazta a támadásban a W. formációt. Elsősorban a Triestinára gondolunk, amelynek játéka fejlethetetlen maradt, valamint az FC Milánóra és Olaszország nemzeti csapatára, amelyet ebben az évben láttunk. Semmi jelentősége sincs annak, hogy Bucurestiben a „Squadra Azzura” nem váltotta be a hozzá fűzött várakozást, mert hiszen kilenc nap leforgása alatt négy nemzetközi mérkőzést kellett játszania. Ne feledjük el, hogy Vittorio Pozzo kitűnően felkészült tizenegye vitte el Párisban a világbajnokság kupáját, elsődrendű csapatok elöl, hogy a Bologna lett a bajnokok bajnoka és Olaszország csapatát 14 év óta képtelen legyőzni Magyarország válogatottja és végül: a futball legragyogóbb nemzetközi sikereit tiz éve az „azurok” nevéhez fűződnek.

Ime, újabb erőteljes érvek, amelyek arra készítetnek, hogy a W. formáció rendszerét honosítsuk meg természetesen Románia válogatott csapataival. Egyébként az első kielégítő eredményeket már el is érték a Magyarország B., Magyarország A. és Berlin csapataival lefolytatott küzdelmekben. Természetesen egy játékmódszer megtanulásához legalább két év kell.

Meg vagyok győződve, hogy miután ez a módszer már átment a játékosok vérébe, alkalmazása révén a román nemzeti válogatott olyan sikereket ér majd el, amelyek igaz örömmel töltik el az ország sportrajongóinak lelkét.

(Dr. Virgil Economu)

Súlyos milliárdokkal csökken a nemzeti vagyon és jövedelem az állattállomány visszaesése miatt

Birtolon Aurel aradmegyei szenátor tervezete az elveszett milliárdoknak rövid időn belül való visszaszerzésére vonatkozóan

Aradmegye gazdasági életének szempontjából különösen az utóbbi hónapok eseményeinek következtében egyre nagyobb jelentőséget nyer az állattenyésztés és az állatkivitel. A háborus idők nemzetközi piacának egyik legkeresettebb és legértékesebb árucikke az élőállat, a hus, amely szinte egy vonalban áll a petroliummal és a búzával. Erről folytattunk beszélgetést ennek a kérdésnek országos viszonylatban is ismert szakértőjével, Birtolon Aurel szenátorral, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnökével, a legfelsőbb mezőgazdasági tanács tagjával, aki tudvalevőleg a román-német gazdasági tárgyalásoknak az állatkivitelre vonatkozó részét a kormány megbízásából a német kormány kiküldöttjeivel lefolytatta.

Mezőgazdaságunk újjászervezésének, kifizetőbbé tételének leglényegesebb pontját az állatok értékesítése képezi, — mondotta Birtolon Aurel. — Ennek a kérdésnek megoldása nélkül csak fél munkát végzünk, még ha sikerül jelentős eredményeket is elérnünk a gabonatermelés, a szőlő- és gyümölcsstermelés, valamint mindezen termékek értékesítése terén. A mezőgazdaság tulajdonképpen létezését az állattenyésztés képezi és

mindaddig, amíg az állattenyésztésben fekvő tőke csökkenő irányzatot mutat, nem is beszélhetünk arról, hogy mezőgazdasági életünk egészségesebbé vált.

A mezőgazdasági tőke nagyrésze holt tőke. Ez földre és szerszámokba, munkaeszközökbe nyert befektetést. A tulajdonképpen forgótőkét az évi termés, valamint az a tőke képezi, amelyet az állatokra fektetünk. Ha kissé köze-

lebről vizsgáljuk ennek a forgótőkének helyzetét, úgy

megdöbbentő megállapításokra jutunk. — Közvetlenül a háboru-után nálunk a sertés- és szarvasmarhába fektetett tőke

50 milliárd lejt tett ki,

vagyis hétmillió sertéssel és hatmillió szarvasmarhával rendelkezünk.

Husz év alatt a sertésállomány három és fél millióra, míg a szarvasmarha-állomány négy millióra csökkent, ami azt jelenti, hogy ugyanekkor az élőállatokba fektetett tőke 30 milliárd lejt esett vissza.

— Köztudomású, hogy az állatok munkájuk-

„STAMPA” KARCZAGI & ILLIN
Bélyegzőgyár,
ARAD,
Str. Eminescu 12. **vésnökiség**

kal, a tejjel, túróval, hússal, zsírral, stb. átlagban 100 százalékos hasznat hoznak, vagyis

30 milliárd lejt értékű állat után évente 30 milliárd lejt a haszon.

Igy tehát megállapíthatjuk, hogy akkor, amikor az állattenyésztésbe fektetett tőke 40 százalékkal csökkent,

ugyanennyivel esett vissza a mezőgazdaságból származó kereset is.

Ez az eredmény annak tudható be, hogy az elmúlt husz év alatt nem szenteltünk kellő figyelmet a mezőgazdaságnak.

— Sokat beszélnek az észszerű mezőgazdál-

Csak a
GRAND HOTEL
LAFAYETTE-ben
lakjon Bucurestiben

Központi fekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos.
CALEA VICTORIEI No. 11 — Telefon 3-3410

kodásról. Ez a program azonban mindaddig paradoxon marad, amíg megengedjük azt, hogy állattállományunk ily megdöbbentő módon essen vissza.

— Ami a megművelhető hektáronkénti állattállományt illeti, rendkívül rosszul állunk és a statisztikában közvetlenül Oroszország után következünk. Míg Dániában, amely az észszerű mezőgazdaság hazája, egy hektárra egy sertés és egy szarvasmarha esik, nálunk három és fél hektárra jut egy szarvasmarha és négy hektárra egy sertés.

— Ilyen körülmények között természetesen nem marad más hátra, mint hogy a lehető legdrasztikusabb,

leghatásosabb intézkedésekkel törekedjünk a helyzet megjavítására. Öt-tíz év leforgása alatt nyolc millióra kell emelnünk a szarvasmarhák és ugyanennyire a sertések számát.

Ez viszont csak úgy érhető el, ha az állam megfelelő intézkedésekkel állandóan kifizetődő értékesítési lehetőségeket biztosít az élőállatok és állati termékek számára. Mindenekelőtt az a szükséges, hogy az állattenyésztéssel kapcsolatos politikában változások ne következzenek be és ezzel lehetőség nyíljon a hosszabb időre szóló számításra és befektetésre.

— Meg kell szervezni a városokban nyugalmintára

a szabad állatvásárokat. Ezeket a vásárokat ne a városok használják ki és jövedelmük ne városrendezési célokat szolgáljon, hanem kihasználásuk az állattenyésztés szervezőinek által az állattenyésztés javára történjen.

— Le kell szállítani a vásári illetékeket, a különböző vágóhídi illetékeket egyvált. Felül kell vizsgálni a jelenlegi maximálási intézkedéseket és azokat abban az értelemben kell általánosítani, hogy egyetlen állati terméket se lehessen forgalomba hozni, ha ezáltal nem biztosítanak megfelelő hasznat a termelőnek. Újra kell szervezni az állatkiviteli rendszert és is oly értelemben, hogy a kivitel alapja a kifizetődő termelés legyen. Külkereskedelmi politikánk irányításánál pedig figyelembe kell venni, hogy

egyre nagyobb számban állat és állati-termék kerüljön kivitelre. Ne kössünk egyetlen oly külkereskedelmi szerződést sem, amelynél ezt az elvet ne tartjuk szem előtt és ne vizsgáljuk keresztül.

— Ugyanakkor csökkentenünk kell a takarmány cikkek kivitelét és ezeket az árakat a belföldi hízaldák felé kell irányítanunk.

A sör, a szesz, a cukor és csajpar melléktermékeinek kivitelét meg kell tiltani

és ezeket a termékeket a hízaldák felé kell irányítanunk. Újra kell szerveznünk az állatkiviteli szindikátusokat, valamint azok szövetségét, mert a szervezésükről szóló törvény már nem felel meg a jelenlegi körülményeknek.

— Az állattenyésztők számára 5—10 évre tartó jódó kölcsönöket kell folyósítani azzal a céllal, hogy modern istállókat építsenek, amelyekbe 20 szarvasmarhát és ugyanennyi sertést helyezhessenek el. Ezeket a hiteleket külön törvény alapján a mezőgazdasági hitelintézet (R.I.N.A.G.) folyósíthatná. Véleményem szerint

évente legalább 500 millió lejt kell istállókba fektetni.

— Rendszeresítenünk kell a megyei, tartományi és országos állattenyésztési versenyeket a jelenlegi buzaversenyek mintájára.

— Ezek lennének azok az intézkedések, melyek véleményem szerint rövid idő alatt súlyos milliárdokkal növelnék a nemzeti vagyont és jövedelmet,

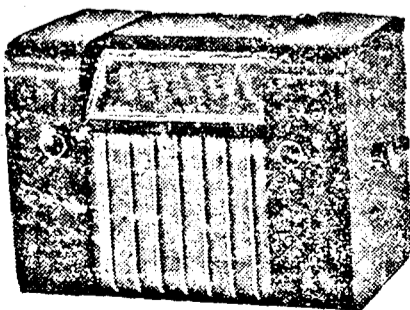
ugyanakkor pedig rövid időn belül éreztetnék a névzező hatását ennek a megyének gazdasági életére is — fejezte be nyilatkozatát Birtolon Aurel szenátor.

Az összes világmárkák egy kézben

GRAETZ,
SCHAUB,
BLAUPUNKT,
STANDARD,
MINERVA,
EUMIG,
KAPSCH,
RADIONE,
ZENIT,
IMPERIAL.

2500 lejtől kezdve!

Kedvező részletfizetést feltételek!

Hammer Zsigmond és Fia Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 27. Telefon: 18-47.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Dr. Antal Györgyné
kozmetikai tanácsa
bálozók részére
(Str. Goldis 14.)

1. Semmi sem szépít jobban a pihenésnél. A bál előtt éjszakán tíz órát aludni, máris félsikert jelent.
2. A fáradt külsőt, a fáradtságérzetet nyomtalanul eltüntetni, az arcot felfrissíti a masszázsból, gőzölésből, borogatásokból, különböző arcpakolásokból álló arckezelés. Legjobb a kezelést a nap folyamán végezni és utána lehetőleg még egy kicsit pihenni.
3. Aki felveszi a báli ruhát, az hozza az arcát is okvetlenül összhangba az linnepélyes külsővel. Az is, aki egyébként nem használ sem pudert, sem ruzst, tegye félre elveit ilyen alkalmakkor, mert a bálterem erős világításában, a kikészítetlen arc nem a természetesség, hanem sápadtságával a betegség hatását adja.
4. Viszont nem szabad túlzásba vinni a kikészítést. A bálruha, a bálfrizura ne változtassa meg a nő egyéniségét, ne legyen nagyon más, mint hétköznapokon, mert ez idegenszerűvé teszi. Csak tüntesse el szépségének hibáit s fokozza előnyeit.
5. A kikészítésnél ne próbálkozzunk idegen szerekekkel: a legtöbb arcmal idővel, főleg, ha az arc kimelegszik és kissé izzad, csomóssá válik. Az igaz "jó kinézést" nem az email, hanem a jól felfrissített arc szépsége adja meg.
6. A ruzs színét az arcbőr alapszíne és a ruha színe egyenlően kell kiválasztani. Illyenkor csakis zsiros ruzst szabad használni. Ez tartós és ha az éjszaka folyamán csökken is a színe, még mindig lehet rá utólag porruzszt alkalmazni.
7. Pudert már előre is bőven kell használni, de később is, amikor már kimelegedett az arc, alkalmat kell találni egy diszkrét átpuderezésre. A puder színe halvány, esetleg kissé sötétebb rózsaszín legyen. A sárgás, barna árnyalatú puderek ritkán hatnak jól hátterekben.
8. Nagyon emeli az arcot a szem kikészítése. A szemhéjat különböző színekkel árnyaljuk, a megfestett szempillát felfelé gondritjük, a szemöldököt crayonnal meghosszabbítjuk, stb.
9. A száj kiestése annyira magától értetődik, hogy nincs is róla sok mondanivaló. A cseresznyeajak divatja elmúlt, a szájat végig festjük, sőt a vékony ajkuk a bőrükkel is hozzá festhetnek egy keveset.
10. A dekoltázs (nyak kar, hát) bőrét nem elég egyszerűen bepuderezni, hanem emailal kell bekenni, ami egyenletesen vonja be a bőrt s ami a legfontosabb, nem készíti menekülésre a frakkokat, mert nem hagy nyomot a ruhán.

Divatposta

RÓZSASZÍN. Elképzeje nagyon jó. Egy rózsaszín muszlin bál ruhát egészen kis alakításal viselhet nyári estélyiruhának is. Most csináltsa nagyon bő szoknyával, húzott felsőrésze, hát nélkül, húzott vállakkal, esetleg a vállait se lyembárony kék szallaggal helyettesítheti és ugyanilyen színű virágokat tűzzön az övébe, vagy a szőke hajába. Akár ezüst, akár arany cipővel is viselheti. Üdvözlet.

Weinfeld Rózi kozmetika

Bul. Reg. Maria 18. (Folt Reinhardt-ház) Telefon: 1094. Tanítványok alapos és szakkerülő kiképzése

DOKTORNÉ. Nagyon elegáns volna egy fekete nehezebb sejtym deluáni ruha, glocknis szoknyával, hosszú, szűk ujjakkal, visszahajtott, sreg gallérral a sajátjából, oldalon fekete zippzárral záródjék, hátul sajátjából apró gombokkal és egy püspöklila puha, széles anjijop övvel, sgrass brossal, amit a bal váll alatt tűzzön a ruhába. Nagyon elegáns lesz és bárhova felveheti. Üdvözlet.

PRAKTIKUS. Tavalyi fekete muszlinbárony ruhájához a következő alakítást ajánlom: a nyakát hagyja úgy ahogy van, a szoknyából azonban feltétlenül engedtesse ki a bennlévő anyagot, hogy glocknis legyen, az ujjait szűkítse be és egy széles sgrass csattot tűzzön a ruhába, ami összefogja a visszaesős részt. Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz-körut 35. küldjék

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Gombaleves, libamáji burgonyapürével, mákos nudli. Vacsora: Sonka hidegen, tea, salt.
KEDD. Ebéd: Paradicsomleves, vesepecsenye, sár-

gaborsópüré, alma. Vacsora: Szalonna, sültburgonya, tea.

SZERDA. Ebéd: Gulyásleves, aranygaluska borsódóval. Vacsora: Szarvónia, vajaskenyér, gesztenyepüré.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Rizsleves, rostélyos gombával, narancs. Vacsora: Virstlöpörkölt, amerikai mo- gyoró.

PÉNTEK. Ebéd: Karfiollevés, paprikás ponty, tejeles pite. Vacsora: Déli hal kocsonyásan, tea.

SZOMBAT. Ebéd: Leucseleves, marhasült, eltett zöldbab, narancssaláta. Vacsora: Déli főzelék burgonyakrokkettel.

VASÁRNAP. Ebéd: Daragaluskaleves, malacpecsenye káposztával, csokoládéspudding. Vacsora: Borjubecsinált, burgonyával, déli teszta.

HÖLGYEIM

nem kell többé kötötü.

Megjött az 1940. év szenzációja, a

„TRIKO-REKORD“

KÉZIKÖTŐKÉSZÜLÉK

melyen egy nap alatt annyit végezhet el, mint kötötükkel 5 nap alatt. Egyetlen mozdulattal, 10 másodperc alatt 600 mm. szélességű sort köthet. Minden minta köthető. Minden fonalra alkalmas. 30% anyagmegtakarítás. Munkája kézi munka, fogvasztható, szaporítható és fejtethető.

Néhány óra alatt köthet ruhát, pullover, bluzt, sálát, sportharisnyát, kesztyűt és bármely más tricotage ruházati cikket. Továbbá a legszebb kötött csipkéket, pl. terítőt, csipkefügönyt, stb.

Kezelése egyszerű még azoknak is, akik sohasem kézimunkáztak. A munka a készüléken élvezetes és változatos. Ingyen kiképezzük. Minden jobb fonalüzlet árusítja. Ár 1.500 lei.

Kérjen még ma lev. lapon ismertetőt. Vezérképviselőt Románia részére: M. Alfandary, Bucuresti, Str. Mamulari 26.

Képviselőt Arad megyére VAJDA BÉLA dosztó áruház. Str. Berthelot 8. szám. (Szinházszal szemben.)

Konyhatitkok

Csokoládé-szeletek. Huszonnyolc deka finom porcukrot, huszonnyolc deka héjas és apróra vágott mandulával, két tábla reszelt csokoládéval, kevés fahéj és székliuszeggel összevegytünk. Ekkor tíz tojás fehérjéből kemény habot verünk és abba az egész keveréket gyengén belevegytjük, azután vajjal kikent és kilisztezett pléhre öntjük és mérsékelt meleg kemencében megsütjük és melegen még hosszú szeletekre felvágjuk.

Francia rostélyos. Négy szép szelet rostélyost kissé megpuhítva, beszóva és lisztbe mártogatva, forró

*Higienikus, lelkiismeretes
kezelések, biztos eredmény-
nyel. Hormon pakolások,
ráncok ellen arc-torna.
Tanítványok alapos és
szakkerülő kiképzése*

zsirban sárgára sütjük. Azután a szeleteket egy másik edényben egymásra rakjuk s a zsirba amelyben megsült, beleteszünk egy közönséges nagyságu sárgarépát és petrezselyemzöldjét, vékony karikákra vágva. Egy közönséges nagy vöröshagymát szintén apróra vágunk s mikor ezeket zsirban egy fél óráig pároltuk, hozzáadunk negyedliter vizet és ezzel együtt a rostélyosra ráöntjük, azt benne lassan és olykor-oly-

Modern arcápolás, hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása.
FELTER KOZMETIKA,
ESTIKIKÉSZÍTÉS!
STR. EMINESCU 10.

kor egy kis vizet öntve rá, addig pároljuk, amíg a hus egészen megpuhul. Ha a hus jó puha és már zsirjára kezd sülni, háromliter tejfölt öntünk rá és ha már ezzel is felforraltuk, tálalni lehet.

Turós gombóc. Egy liter turót szítán áttörünk, tíz deka írósvajjal, három tojással, három kanál tejfellel és egy kis sóval összekeverjük. Azután hozzáadunk egy negyedliter lisztet, tíz deka grizt s liszt segítségével gombócokat formálunk belőle, amelyeket sós vízben kifőzünk és forró írósvajjal leöntve és kevés turót hintve rá, asztalra adjuk.

Juhász Gyula:

Jemetés

Aranyosan és feketén dőcög
Szent Mihály lova őszi fák között

Az emberek megnézik csendesen,
Ki az, akinek utja végtelen?

És tovább mennek, mert az élet int,
Majd egyszer ők is jönnek erre mind.

Majd egyszer, ó de addig áll a harc
És vár a győzelem, vagy a kudarc.

Majd egyszer, ó de addig nem lehet
Sokat időzni a halál felett.

Menni, sietni és rohanni kell,
Versenyt röpdülni még a többivel.

Csak egy gyerek s egy költő, két gyerek,
Bámulja még tovább a szekeret.

A költő lelkében egy hur rémeg,
És rajta egyszerre fölzenenek

A végtelenség és a semmiség,
A gyermek is fölsóhajt: „Ó mi szép!”

Pizzamák

női és férfi fehérneműek
legszébb kivitelben, legolcsóbban

Kozsinekné
fehérnemű varrodájában
készülnek Arad, Str. Petran 1. sz.

Boldog újévet kíván

t. vevőinek és ismerőseinek

**Apponyi
Testvérek**

Arad, a városházával szemben.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek és jóismerőseinek

CZISZKA IGNÁC
hentes és mészáros.

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 46.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek, jóbarátainak, ismerőseinek

DOGMANOV JÁNOS
hentes és mészáros

Str. Marasesti 7.

Boldog újévet kíván

összes üzletfeleinek

**Weisz
és Haász Rt.**

szállítók Arad

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek és ismerőseinek

CZIGLER GÉZA
hentes és mészáros

Str. Otetelesanu 1.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek, ismerőseinek

WINTER KÁROLY
fűszer- és csemegekereskedő

Arad, Cal. Aurel Vlaicu 23-25

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

GARTNER JÓZSEF
órák, ékszerész és optikus

P. Avram Iancu.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

tisztelt megrendelőinek, jóismerőseinek

HOSZPODÁR MIKLOS
kelmefestő

Stroiescu 13. üzlet Eminescu 3.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek, jóbarátainak, ismerőseinek

ASZTALOS JÁNOS kereskedő
Gradiste, Str. Petru Rares 50.**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN**

t. megrendelőinek és jóbarátainak

JÁGER VILMOS bőröndös

Arad, Str. Marasesti 4.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

összes vendégeinek és barátainak

BIRÓ FERENC vendéglős

Arad, Str. Moise Nicoara.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

megrendelőinek, jóismerőseinek

CSETEY SÁNDOR
vaskereskedő

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 49

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

speciálgéppel várrott helypaplan egyedüli készítője

Str. Badea Cartan 33

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek

VELICIU FLORIAN„Roata de aur” vendéglő
és szálloda-tulajdonos.**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN**

t. vevőinek és ismerőseinek

SZABADOS JÓZSEF
hentes és mészáros

Arad, Str. Dorobantilor 3.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek

CZMOR-cég
hentes és mészáros**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN**

igen t. megrendelőinek, ismerőseinek és jóbarátainak

HUBER FERENC uriszabó.

Str. Brațianu 14.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

megrendelőinek, ismerőseinek

GARTNER SAMU

vizezeték- és villanyszerelési vállalat, Str. Brațianu 21.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. pártfogóinak és jóbarátainak

TAMÁS JÁNOS cipésmester

Str. Cornel Popescu 10.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

megrendelőinek, jóismerőseinek

BARANYI FERENC uriszabó

Str. Brațianu 17.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és jóismerőseinek

SZÉNASSI nődivat áruház

Str. Crisan sarok.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

kedves vevőinek és összes ismerőseinek

HEGEDŰS JÓZSEFfűszer- és csemegekereskedő
Str. Colonel Paulian 1.**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN**

igen t. vevőinek, ismerőseinek és jóbarátainak

OLAIOS SÁNDOR kereskedő

Gradiste, Cal. Ardealului 1

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, jóbarátainak és ismerőseinek

HAMPEL FERENC

uriszabó

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek és ismerőseinek

STEFAN LÉNÁRTH hentes

Főpostával szemben.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és ismerőseinek

HENNING VILMOS

(v. Groher Rupertné fűszerüzlete) Arad, Str. Marasesti 75

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, ismerőseinek

NAGY ISTVÁN szabó

Str. Matei Corvin 3.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

a „CSÜRDÜNGÖLŐ”-étterem

(tulajdonosa, Nagy Béla)

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vendégeinek és ismerőseinek

COMOTI ADALBERTvendéglős.
Calea Aurel Vlaicu 21.**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN**

megrendelőinek, jóismerőseinek

MARITA GHEORGHEuriszabó
Str. I. Petran 5.**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN**

igen tisztelt vendégeinek és ismerőseinek

MÁLKA HENRIK cukrász

Csanádihank-palota.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, vevőinek és jóismerőseinek

MATUZ rádióműszerész

Bul. Reg. Maria 13.

Boldog újévet kíván

t. üzletfeleinek, megrendelőinek és ismerőseinek

**Horváth
József**electrotechnikai vállalkozó
STRADA BRATIANU 10.**BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN**

mélyen tisztelt vevőinek és jóbarátainak

CSOTÓ NAGY JÁNOS
ládaüzem tulajdonos

Str. V. Babes 20.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vendégeinek és ismerőseinek

SZABÓ IMRE

a Corso-kávéház bérlője.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, ismerőseinek

SCHEER MIKSA
fűszer- és csemegekereskedő

Bul. Reg. Ferdinand 28

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

tisztelt üzletfeleinek, megrendelőinek és ismerőseinek

KNAPP kelmefestő

Bratianu-u. 2-4., Ep. Radu-u. 10

Boldog újévet kíván

t. megrendelőinek, ismerőseinek

**Angerer
Sándor**

Mărășesti és Consistorului sarok

Szopósmalac, bőssecsenyé legolesobban **EIBENSCHÜTZ**-nél, Strada Matei Corvin 5. szám

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőncim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . 420 „ || Egy hónapra 70 „

Szenzációs esemény

Történhetett: az uccán tömeg csoportosul, az emberek egy pajota irányába sietnek, a forgalom megakad és az épület előtt álló tömeg szájról-szájra továbbítja a hírt, a szenzáció, amelyet az újságpajota villanyújságján, vagy kifüggesztett plakátjain, távirati jelentéseiben olvasott.

Szinte naponta ismétlődtek meg ilyen jelenetek a nyugati államok nagyvárosainak uccáin is. Az eseményekről pontos tájékoztatást váró tömeg az újságpajoták felé siet, hogy ott értesüljön Európa sorsdöntő napjainak történelmi fordulatairól. A híreket a rádió is bemondja, de a polgár mégis az újságpajota felé siet, a pontos, a lehangadó és leszűrt információ régi, megbízható újságjától várja, amely nemcsak közvetítője, hanem retorikája is az eseményeknek. A híreknek abból az egymásra ömlő zuhatagából, amely a polgárt szinte ejkábítja, a sok évezredes gyakorlati rendelkezés újság válogatja ki azt, ami helytálló és foglalja huszonnégy órától huszonnégy órára egyenes keretbe a ma eseményeit. Az újság, amelynek tradíciói vannak, nemcsak hírszolgálatot ad, hanem felhívja az események okait, magyarázatot szolgáltat és különösen a mostani időkben egyre fontosabb és nélkülözhetetlenebb társává válik az olvasónak.

Részletességgel közli az új rendelkezéseket, törvények intézkedéseit, amelyek idejében vajó alkalmazkodásához a jeggyakrabban komoly anyagi érdekek fűzők az állampolgárt. Egy-egy bejelentés elmulasztása, egy-egy törvényben előírt határidő szem elől való tévesztése nagy anyagi kárt vonhat maga után. Ezeknek a veszteségeknek, ezeknek a károknak igyekszik elejét venni közönsége haladéktalan és pontos tájékoztatásával a napilap.

Az ötvenötödik évfolyamába lépő Aradi Közlöny ezenül is legfontosabb feladatának tekinti, hogy a kisebb-szebb magyar olvasó szolgálatában álljon és valamennyi barátai hangjává akar válni, velük együtt és értük küzd!

Hatalmas háborunk minden egyes tagját szeretettel köszöntjük az újságunk oldalain. Barátainkat pedig, akik csak esetenként olvassák az Aradi Közlönyt, most

az új évnegyed küszöbén előfizetőink körébe hívjuk, azok sorába, akiknek együttérzésétől felhatalmazva több, mint félevezred tradícióira támaszkodunk és hitünk szilárdságában bizalommal tekintünk a jövőbe.

— AZ ARADI KOZLONY LEGKÖZELEBBI SZÁMA a hétfői törvényes munkaszünet miatt szerda reggel a szokott időben jelenik meg. B. U. E. K.

— ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT: Páris 10.00, London 17.64, Newyork 445.95, Brüsszel 74.50, Milánó 22.50, Amszterdam 237.25, Berlin 178.50, Szófia 5.30, Belgrád 10.00, Bucureszti 3.30.

— Diplomatai kihallgatása a Szentatvánál. Róma. A Vatikánvárosból jelentik, hogy a pápa ma egymásután kihallgatáson fogadta Anglia, Kuba, San-Domingo, Honduras, Írország, Monaco és a máltai lovagrendnek a Szentatvánál akreditált követelt.

Gyermekhintaszék, fotel, babahósi, kézimunka-, konyér- és mindenféle kosarak, ruha-, haj-, fog-, parkett- és gyökér surlókefék, sziták, lábtörölők, nád- és tollporolók, olajkeprok, stb. olcsó árban kaphatók

KREBS ÉS MOSKOVITZ-cégnél, új Neuman-ház

— A Jugoszláviába szállítandó árúkat dollárban számolják el. A nemzetgazdasági minisztériumban működő külkereskedelmi hivatal közli az érdekeltekkel, hogy a december 18-ika után Jugoszláviába exportált román árúkat — a petróleumot is beleértve — dollárban kell számlázni. A december 18-ika előtt kivitt árúk elszámolása a régi egyezmény alapján történik.

Derékfájásnál, hátfájásnál

DIANA

— Új rendszer a kivitelre kerülő árúk fuvardíjának elszámolásánál. A CFR. vezérigazgatóságának rendelkezése értelmében a jövőben a nemzetközi szállítólevéllel feladott azon árúk esetében is már a feladó állomástól az export-fuvardíjat számítják, amelyeket csak a határállomáig küldenek CFR. vagonokban, majd pedig itt külföldi vagonokba rakják át őket.

Baldog és szerencsés

ujesztendőt kívánnak

Ruttkay & Botye

f e h é r n e m ű k e r e s k e d ő k

— Háromszáz holland forintot adományozott légvédelmi célokra II. Vilmos excsászár. Amszterdam. A Tempo című lap amszterdami értesítés nyomán azt a hírt közli, hogy II. Vilmos német excsászár háromszáz holland forintot ajánlott fel légvédelmi célokra. Az összeget Doorn légvédelmére fogják fordítani.

B. u. é. k.

T. VEVŐINEK ÉS ISMERŐSEINEK

SZMUTNY

nőidivat- és kelengyekereskedő
STR. METIANU 2.

— Diszkard Franconak, Madridból jelentik: A belga „Pro Franco” katolikus bizottság elnöke szerdán megjelent Franco Caudillonál és diszkardot nyújtott át, amelyet a belga katolikusok küldtek neki hálából azért, hogy küzdelmével megmentette a keresztény civilizációt. A főparancsnok köszönetet mondott az ajándékért és rokonszenvét fejezte ki Belgium ránt, amelyet hagyományok, hit és szokások fűznek Spanyolországhoz.

Boldog újévet kíván

tisztelt vevőinek, jóismerőseinek

Lantos József

nőidivatkereskedő, Str. Bratianu 9.

— A hadfelszerelési alap javára az aradi Victoria-bank-részvénytársaság e hó 29-ikén, pénteken tartott igazgatósági ülésén elhatározta, hogy 10 millió lei értékű hadfelszerelési bontást jegyez.

Szilveszter 1940

— Tudod, én csak akkor iszom, ha unatkozom.
— És mikor unatkozol?
— Ha nem iszom...

— Álljunk meg egy pillanatra az új év küszöbén... A mai súlyos időkben, amikor nemcsak a nagyközönség, hanem a kereskedelem is ezernyi bajjal küzd, a MOTIU-divatruház úgy érzi, hogy a felmerült nehézségek ellenére is meg tudott felelni annak a feltételnek, amelyet a cég, a közönség érdekében maga elé tűzött. A befejezett év alkalmával a divatruház tulajdonosa és személyzete nem mulasztotta el, hogy az új év küszöbén őszinte köszönetet mondjon azért a lelkes támogatásért és bizalomért, amely a közönség részéről az év folyamán megnyilvánult. A bizalomnak és ragaszkodásnak ez az örvendetes megnyilvánulása arra készíteti a népszerű divatruházát, hogy a jövőben még fokozottabb mértékben igyekezzen a nagyközönség megelégedését kiérdemelni.

— Január 31-én lejár az állampolgári pótlóösszeírás határideje. A város közigazgatási ügyosztálya ismételt és nyomatékosan felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az állampolgársági jegyzékbe való felvétel pótlóösszeírásának határideje 1940. január 31-ével lejár és ezt a terminust, amely visszavonhatatlanul az utolsó, semmi körülmények között sem hosszabbíthat meg. Mindazok tehát, akik az állampolgársági névjegyzékben nem szerepelnek, de állampolgárságra jogosultak, feltétlenül adják be ezen időpontig kérvényeiket, mert egyrészt a terminust nem hosszabbíthat meg, másrészt pedig azokat, akik nem jelentkeznek, olyanoknak tekintik, akik állampolgársági jogaikról végérvényesen lemondtak.

Kedves vevőimnek, rokonaimnak és ismerőseimnek

Baldog újévet kívánnak

Garlaty A. vas- és fűszerkereskedő

— Eljegyzés. Pascu Lya és Gyulay Sándor jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Ujévi szerencsét hozó

Grilliás-malacok
legolesobban

„Carmen”-bonboneriában

Piata Avram Iancu (Uránia-épület)

— Zsarolás vádjával törletlen letartóztatott egy volt nyilaskeresztes újságíró. Budapestről jelentik: Oláh Árpád, 40 éves, volt nyilaskeresztes újságíró zsarolás vádjával törletlen letartóztatott.

— Ha gyomrát elrontotta, igyék azonnal egy pohár természetes „Ferenc József keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezezi, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— A kamaránál kaphatók a nagykereskedők bejelentéséhez szükséges nyomtatványok. Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli a nagykereskedőkkel, hogy a spekulatívörvényben előírt bejelentésekhez szükséges nyomtatványok, melyek a miniszteri előírás szerint készültek, a kamaránál kaphatók.

Boldog újévet kíván

mélyen tisztelt vevőinek

MEINL Gyula kávéházátala Arad.

— Az aradi piac. Gabonamétek: Buza q. 470 lei, árpa 480—500, zab 500, tengeri 400—420. Takarmány: Széna q. 240—260 lei, lóhere 280—300, szalma 70—100 lei. Liszt: Luxusliszt kg. 9.10 lei, I. oszt. 8.30, II. oszt. 7.80 lei.

Paplanokat finom izléssel, elsőrendű átdolgoztat, úgy forduljon bizalommal a 60 év óta fennálló

Haubenreich-céghez

Arad, Str. Horia 3.

Garantált paplanaink felülmúlják bármely cég munkáit, úgy minőség, mint ár tekintetében.

ALAPITVA: 1880.

— Két kivégzés Németországban, Berlinből jelentik: A német bíróság halálra ítélte és kivégeztetett egy Kurt Javorek nevű egyént, aki a poroszországi Insterburgban csalárd úton megkaparintotta egy, a lengyel hadjárásban elesett katona vagyonát. A kieli törvényszék ítélete alapján kivégezték továbbá a 19 éves Arthur Wallert, aki felgyújtotta munkaadója malmát. Az ítélet indokolása szerint nem érdemel kiméletelet az, aki háboru idején kárt tesz a német nép fontos javáiban.

Wizóban kedden d. u. 6 óra-
kor légvédelmi tanfolyam.

Boldog ujesztendőt kíván
t. vevőinek és ismerőseinek
SELECT BONBONERIA Vajda Imre

Vasárnap egész nap nyitva maradnak az üzletek

Az aradi munkafelügyelőség közli, hogy a munkaügyi minisztérium rendelkezése értelmében december 31-ikén, vasárnap az üzletek egész nap nyitva tartanak, az alkalmazottak pedig a hét valamelyik másik napján kapnak szabad napot, felváltva. Hétfőn, újév napján szigorú vasárnapi munkaszünet, tehát sem a mérszárszékek, sem a tejsarnokok és a borbélyműhelyek nem tarthatnak nyitva.

Bevezetett iparüzem gépekkel berendezve eladó,
cim a kiadóhivatalban.

— Üdülő-szabadságra utazott gróf Csáky magyar külügyminiszter. Budapestről jelentik: A reggeli lapok értesülése szerint gróf Csáky István magyar külügyminiszter január 1-én elutazik Budapestről és mintegy 10 napot pihenő-szabadságon tölt. Gróf Csáky István több mint egy esztendő óta vezeti a magyar külügyminisztériumot és ez idő alatt a nemzetközi események olyan megfeszített munkát róttak rá, hogy nem is gondolhatott pihenésre és nyári szabadságát sem vette ki.

— Tartósna bizonyul a kemény téli időjárás. Az ország különböző vidékeiről beérkezett jelentések szerint a hóviharak az ország legnagyobb részében változatlanul tartanak és igen sok állomás műszaki berendezése hó alatt áll. A helyenként mutatózó 25 fokos hideg megakadályozza a vonatok rendes forgalmát. Giurgiuban, Romanban és Râmnicul-Sărat-ban különösen nagy a hó. A vasut vezérigazgatóságához érkezett táviratok szerint a vihar országsszerte tovább tart és a nagy hideg miatt a vonatok csak nagy késéssel közlekednek. A bucuresti-i északi pályaudvarról induló vonatok késve futnak ki az állomásról. Az országos víz-

Motiu Ilés és
divatáruháza **személyzele**
ez uton
kíván boldog újévet
igen tisztelt vevőinek.

raizi osztály igazgatóságához érkezett jelentés szerint a Tisza Máramarosszigetnél teljesen befagyott. A Dunán nagy jégtáblák usznak. Tegnap Bucarestben —16 fok hideget mértek és a meteorológiai intézet jelentése szerint az ujesztendőben is nagy havazások lesznek. Részletes aradi hőmérséklet-jelentés: reggel 4 órakor: —13 fok, 6 órakor: —11 fok, 8 órakor: —7 fok, délelőtt 11 órakor: —5 fok, délután 2 órakor: —4 fok és 7 órakor: —4 fok.

Végkiárusításból kimaradt **len- és pamutvásznakat,**
I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Elismerték a temestartományi textilmunkások céhének jogi személyiségét. A Monitorul Oficial december 28-iki száma közli azt a királyi dekrétumot, amelynek értelmében elismerték a temestartományi textil- és ruházati munkások céhé jogi személyiségét.

Boldog újévet kíván
nagyrabecsült vevőinek és ismerőseinek
M. STERN-cég
Műsz, fa, építőanyag kereskedő,
Bulv. Regele Ferdinand 56. — Telefon 1424.

— Harminccentiméteres hó borítja Róma utcáit. Rómából jelentik: Az olaszországi erős térről a reggeli római lapok tényközléseket közölnek. A beszámolók megjegyzik, hogy hasonló havazás tíz év óta

Boldog újévet kíván
összes vendégeinek és ismerőseinek
VENUS női fodrászszalon
STR. EMINESCU 30. SZÁM

nem fordult elő Olaszországban. Nápolyi jelentés közli, hogy Nápolyban és a környékén is magasan áll a hó és a Vezuv kráterét szintén hó borítja. Róma utcáit 30—35 centiméteres hóréteg takarja.

Modern butorok és autók kárpitozása
legolcsóbban:
Papp Sándor
Str. Loe Barna 58. — Telefon: 2858.

N. BÉRCZY ILONA (Eminescu-u.) 32.
január 10-én este 9 órakor
új táncanfolyamot kezd!
Gyakorló órát ma is tart sűrűre hosszabbítással 7 órai kezdettel!

— Milyen a vendégszeretet a Transilvania-bárban? 1001. éjszaka káprázatos, kedves hangulata várja Szilveszter estéjén az ezen este hagyományaihoz ragaszkodó közönséget a Transilvania bárlokálta — a vasutállomással szemben. A még nemrégben megnyitott, de a közönség részéről máris felkapott hár előzőeken vezetője mindent elkövet, hogy a közönség részéről aránylag rövid idő alatt tapasztalt ragaszkodást kellőképpen viszonzza és erre mindennél alkalmasabb Szilveszter estéje. Nem sablonos meglepetésekről, figyelmességekről gondoskodott a vezetőség, hanem olyan áldozatkészséggel honorálta vendégeit, mely a mai időkben szinte egyedülálló. E célját is érdekes keretben oldotta meg. A hagyományos Szilveszteri-fánkba rejtett sok-sok szám egy-egy értékes és kellemes emléket fog jelenteni és azonkívül nem egy vendég kerül abba a helyzetbe, hogy szilveszteri szórakozását a Transilvania-bár vendégeként fogja eltölteni, ami bizony manapság ritka figyelmesség és áldozatkészség. A lokáltulajdonos ezúton is arra kéri a közönséget, hogy zavarok elkerülése végett telefonon — 26-18 — jegyeztesse elő az asztalok lefoglalását.

Gyermek-, mű- és versenykorcsolyák és ródlik
legolcsóbban, 8 havi részletre
Csetey vaskereskedésben,
Bul. Reg. Ferdinand 49.

— December 31-ig a régi márkaárufolyam mellett fizethették ki a Németországból importált árukat. A német márká új, magasabb árufolyama tudvalévoleg január elsövel: hatállyal lép életbe és december 31-ig a vámból kiváltott, Németországból importált áruk ellenértékét még a régi, 40-es márkaárufolyam mellett lehetett kifizetni. Er-

Boldog ujesztendőt kíván
igen tisztelt vevőinek és ismerőseinek
Sándor István
cipőkereskedő, Bul. Reg. Ferdinand 11.

re való tekintettel az importőrök, akiknek áruja már megérkezett, arra törekedtek, hogy lehetőleg december 31-ig kiváltsák árujukat a vámból, mert csak ebben az esetben élvezhetik az alacsonyabb márkaárufolyam kedvezményét.

Boldog újévet kíván
ismerőseinek és üzletfeleinek
DOMBI üvegcsiszolda és tükröző
ARAD, PIATA AVRAM IANCU 18. SZÁM

szóló, éneklő: Hamburger Ottóné. Ez a híres szólószám bünbánó hangulattal és drámai kifejezéssel az Uristen bocsánatáért könyörög. A második szám W. A. Mozart: „Te Deum” (op. 141). A gyönyörű mű, amely most kerül először bemutatásra Aradon — 1772-ben készült, a nagy mester 16 éves korában. Uj-

B. u. é. k.
igen tisztelt vevőinek és jóismerőseinek
Gárdonyi szaklátszerész
Arad, Blv. Regina Maria 22.

jongó, örömtől csillogó hangulatával gyönyörűen festi a boldog, hálaladó szív érzelmeit. A Mozart-szám után Karácsonyi István Tantum Ergo-ja következik, majd a pápai himnusz örökszép dallamával végződik be az ájtatosság. Az énekkart Karácsonyi István minörta vezényli. Orgonál: Rákóczy Sándor.

Legolcsóbb a tűzifa
minden minőségben
vagon, öl, súlyra
„FOCUS” faterlepen
Piata Stefan cel Mare 10—11 szám.
Telefon: 14-91.

Boldog újévet kíván
t. vevőinek és ismerőseinek
Csajdáné Tóth Erzsi
kalapszalonn. Strada Eminescu 3. sz.

— Ma este lesz az AMTE-bál. Az a lázas munka, amit az AMTE vezetősége a bál érdekében kifejtett, méltán rászolgált a közönség legnagyobb elismerésére. Elég, ha megemlítjük, hogy a Kamara Színház együttese a bál kedvéért lemondta a Kulturpalotában tervezett előadást és kizárólag az AMTE-bálon szere-

B. u. é. k. GUTTMANN Nándor
igen tisztelt vevőinek és megrendelőinek **órás és ékszerész,**
STRADA MÁRÁSESTI 1. SZÁM

pelnek a legsikerültebb műsorszámokkal. A Központi termi mesésen feldisztve várják a mulatni vágyó közönséget, ahol szépségversenyből malacsorsolásig a legsikerültebb tréfákban lesz részük. Külön kell megemlítenünk a gazdag tombolát, melyen mindenki kipróbálhatja szerencsélét az új évben.

Legolcsóbb temetkezési vállalat
LACSAN temetkezése
Bulvardul Regele Ferdinand 47. — Saját készítmények!

— A Kolping Egyesület Szilvesztere. Az aradi Kolping Egyesület saját helyiségében táncversennyel egybekötött nagyszabású Szilveszterestélyt rendez, amelyre a rendes- és a pártoló-tagokat ezúttal hívja meg a vezetőség. Vendégeket szívesen látnak.

B. u. é. k. Mozer István
szabósága, Str. Moise Nicoara 2.

— Tűzvész pusztított Érmihályfalván. Nagyváradról jelentik: Érmihályfalváról érkezett jelentés szerint ott óriási aranyu tűz pusztított. Röviddel éjjel után kigyulladt Heller Mórnak a község központjában

Boldog újévet kíván
Philips Rádió Salon
Rosenfeld Géza

levő rőfősüzlete. A tűz az üzletből átsapott az egész épületre. A vízhiány miatt lehetetlenné vált az oltás és az épület leégett. A hajnali órákban átsaptak a lángok Weisz Bernát, szomszédban levő házára és ve-

Modern képkerezést és üvegezést legolcsóbban vállalok
Szabady Béla Márásesti-ucca 6. sz.

szélybe került László Iván és Nagy Károly üzlete, valamint a Goldstein-hirlapiroda is. A hatalmas aranyu tűz felbecsülhetetlen kárt okozott. Szigorú vizsgálat indult a tűzvész okának földerítésére

Rádiókészülékek, csillárok, villany-szerelés és javítás legolcsóbban
SCHWARTZ ÁRPAD
electrotechnikusnál Arad, str. Ioan Petra 1

Arad főterén
jól bevezetett régi textiláru üzlet elköltözés miatt eladó. Érdeklődők adják le címüket „Textil” jelegere a kiadóba.

— Bornstein Sándorné ravatalára koszorúmegváltás címén a Szeretetház javára a következő adományok folytak be: Faragó Rezső 200 lei, Bruckner Albert 100, Komlós József 100, Gárdos Magda 100, Schnitzer Alfréd 100, dr. Örfi Gyula 100, Weiszberger Lipót 100, özv. Bruckner Sándorné 100, Schwartz Mihály 250, Surányi József 100 lei. — Menczer László ravatalára Csobod János és neje 100 leit adományozott.

— A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szivdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha egy ideig naponta reggel éhgyomorrra és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél poháryi természetes „Feros József” keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

Boldog újévet kívánok
összes rendelőimnek, jóakaróimnak és jóbarátaimnak
Hannauer Mihály épít-és díszműbádogos

Január másodiktól kezdődőleg megkezdik az új fényképes személyazonossági igazolványok kibocsátását

Az aradi népesedési hivatal ingatlankönyv-irodája közli az érdekeltekkel, hogy az új fényképes személyazonossági igazolványok kibocsátását január 2-án, kedden kezdik meg. A vonatkozó törvényrendelet értelmében minden 15-évet betöltött polgár, aki az ingatlankönyvben szerepel, köteles fényképes személyazonossági igazolványt váltani. Kivételt csupán azok képeznek, akik jelenleg még érvényes, három év-nél nem régebb személyazonossági igazolvánnyal rendelkeznek. Az új igazolványok kiállításához nem kell írásos és helyezett kérvény, mert az új igazolványokat szóbeli kérés alapján bocsátják ki.

Az új személyazonossági igazolványt kérők kötelesek beadni régi személyazonossági igazolványukat, egy darab 5x7 centiméteres fényképet. A férfiak katonai igazolványukat is kötelesek felmutatni és azok, akik az ingatlankönyvek májusban történt benyújtása óta lakást változtattak, a lakásváltozás bejelentését igazoló ingatlankönyv-ívet tartoznak bemutatni. Az új fényképes személyazonossági igazolványok kiállítását január 2-től kezdődőleg minden hétköznapon a hivatalos órák alatt folytatja a központi rendőrség épületében működő ingatlankönyv-iroda. Az igazolványok kiállítására vonatkozólag nem állapítottak meg sorrendet és azért bárki, a hivatalos órák alatt, bármikor jelentkezhet. Azok azonban, akik nem váltják ki az új személyazonossági igazolványokat, a törvény által előírt büntetésben részesülnek.

Az új személyazonossági igazolványhoz szükséges fényképet az előírt nagyságban gyorsan és olcsón készíti **FOTO-SPORT** Eminescu-ucca 2. szám

Színház

A Kamara Színház újévi műsora

Új esztendő első napján a Kamara Színház három előadást tart. Délután 3 órakor Fodor Lászlónak, az egyik legkiválóbb magyar színpadi szerzőnek a színház megnyitóját előadásán bemutatott ragyogó humoru vígjátéka, a Művészpár kerül színpadra Erényi Böskével, Gömöri Emmával, Mécsáros Bélával, Fajk Ödönnel a főszerepben. Az előadás olcsó, 20-50 lejes helyárakkal kerül bemutatásra. Hat órakor nagy újévi bohózat és kabaréelőadást rendez a színház, amelynek keretében az egész társulat felléptével színpadra kerül a mi soffőrünk nem olyan, A gomba, Napoleon cipője című kacagtató egyfelvonásosok, rövid párjelenetek, vígjátékok, táncok, énekszámok, legújabb Hacsok és Sajó darabok. Bizonyos, hogy aki igazán jól akarja megkezdni az új esztendőt, az nem mulaszthatja el a színház kabaréműsorát, amely nemcsak gazdag és rendkívül mulatságos, de egyben valóban színvonalas is lesz. Az előadásokon különben számos értékes nyereménytárgy kerül ki-sorolásra, minden belépőjegy jogosít a sorolá-sban való részvételre. Ugyancsak hétfőn este 9 órai kezdettel az óriási sikert elért Zsimberi-zsombori szépasszonyt mutatja be a társulat.

MŰSOR:

Vasárnap este a színház együttese az AMTE-bálon lép fel.

Hétfőn 3 órakor: Művészpár, Fodor László ki-tűnő vígjátéka, 20-50 lejes helyárakkal (hatodszor). 6 óra-kor: Nagy újévi kabaré és bohózatelőadás, nyeremé-ny-sorolással. Az egész társulat felléptével. 9 órakor: Zsimberi-zsombori szépasszony, Erdélyi Mihály táncos operettje (tizennegyedszer).

Ma este AMTE-bál
a Központban
a Kamara Színház
közreműködésével

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Magáncégek 1940. január 30-ig, részvénytársaságok március 31-ig vehetik igénybe az adóamnesztia kedvezményét

Megirtuk, hogy a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben az adóamnesztia-ra vonatkozó — december 31-én lejáró — határidőt 1940. január 30-ig meghosszabbította, az-zal, hogy ezt a határidőt megegyezően nem hosszabbítja meg. A rendelet a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

Amnesztiát kaphatnak a bírságokra mind ama adófizetők, akik a törvény második cik-kében felsorolt adókkal kapcsolatos benemval-lott jövedelmeket, vagy adó- és illetékalapo-kat 1940. január 30-ig bevallják és az illetékes adóhivatalnál befizetik.

A második cikk szerint az amnesztia a kö-vetkező adókra és illetékekre vonatkozik:

- Bármilyen egyenesadóra, amelyekről az egyenesadótörvény intézkedik.
- az adómentes házakra 1935. április

1-én és ezt követő időkben kivetett adókra és illetékekre.

c) a bélyegtörvényben felsorolt összes il-letékekre.

d) a forgalmi és luxusadókra.

f) a fogyasztási adókra és illetékekre.

Az amnesztia tehát csak az itt felsorolt adókra és illetékekre vonatkozik, míg az avia-tikai illetékekre, városi adókra, stb. nem.

Az amnesztia csak úgy vehető igénybe, ha az eltöltött adó, vagy illetékösszeget az adó-zók 1940. január 30-ig bevallják és befizetik. Ez a határidő a részvénytársaságoknál 1940. március 31-én jár le az olvan eltöltött jövedel-mekkel kapcsolatban, amelyeket az eddigi mérlegekben elűntettek, de 1939. évi mérleg-ben szerepeltettek és bevallanak.

Németország az állatkiviteli kontingens duplájára való emelését kéri

Mint jelentettük, a román-német gazda-sági tárgyalások során létrejött megegyezés értelmében a román-német elszámolásban a márka árfolyamát január elsejétől az eddigi 40 leiről 49 leire emelik. Értesülésünk szerint most új tárgyalások indulnak meg arról a né-met javaslatról, hogy Románia az eddigi áll-atkiviteli keretet emelje fel kétszeresére. Az eddigi megállapodás a sertéseken kívül 15 ezer élő és 15 ezer vágott marha Németor-szágba való exportjára adott lehetőséget. Ezt a mennyiséget a jövő év október elsejéig kel-lett volna kiszállítani. A helyzet azonban úgy alakult, hogy a 15 ezer élőmarha alig két-hó-nap alatt kiszállításra került és a vágott mar-ha kiviteli keretet is majdnem teljes egészében kimerítették. Erre való tekintettel a németek most az eddigi keret megduplázását kérik és a jövő év október elsejéig még harmincezer élőmarhát akarnak Németországba szállítani. Erre a szállításra vonatkozóan végső megáll-a-podás még nem jött létre. Értesülésünk sze-rint az állatkiviteli szervezetek a nemzetgaz-

dasági minisztérium illetékes szervei előtt an-nak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy en-gedélyezzék a kiviteli keret említett emelését, de azzal a feltétellel, hogy egyrészt az új ki-viteli keret ne előmarhák, hanem vágott álla-tok kivitelére vonatkozzék, másrészt pedig az új megállapodás keretében az exportőrök a szállítás lebonyolításától számított nyolc na-pon belül kaphatják meg a Banca Nationalától a kivitt áru ellenértékét. Az exportőrök által előterjesztett emlékiratokat most tanulmányoz-zák s így az új kiviteli feltételek megállapítá-sára csak később kerül sor.

= Bizonyos nyersanyagokban újabb áremel-kedések várhatók. Megirtuk, hogy a Bucuresti-ben tárgyaló román-német bizottságok új elszá-molásai árfolyamban állapodtak meg, mely január 1-én lép életbe. Az egyezmény szerint a román importőrök a Banca Nationalának minden eset-ben 50 leit fizetnek egy márkáért. Az exportő-riek márka-devizáit a Banca Nationala a követ-kezőképpen fizeti ki: A petróleumból, gabonából és fából eredő tételek márka-ellenértékéből a de-vidaösszeg 50 százalékát 40.50 leies, a másik 50 százalékát 49 leies árfolyamon fizeti ki a Banca Nationala. Más exportcikkek teljes ellenértékéért a márkát 49 leiert fizeti ki a Banca Nationala. A régi importtételre a Banca Nationala 41-50 lei-ért ad márkát, a rendeletben felsorolt módon. Te-kintettel arra, hogy a márka új árfolyamának kö-vetkeztében előreláthatólag fokozottabb mérték-ben indul meg Németországba a kivitel, üzleti kö-rökben valószínűnek tartják, hogy a többi álla-mok, így elsősorban Anglia is igyekezni fog bizo-nyos nyersanyagokat biztosítani magának. Ezért az érdekelt államok a román áruért az eddigi-ek-nél magasabb árat ajánlanak majd fel, ami ter-mészetszerűleg bizonyos nyersanyagok újabb áremelkedését vonja majd maga után.

SZABÓ LAJOS

VAS- ÉS FÉMÁRU ÜZEME

GYÁRT: Vákuum és desztilláló készülékeket, melegvíz tartály, „Boiler” tüdőhengert, festőde és szeszgyári berendezéseket, továbbá vas, réz és alumíniumból készült munkálatokat, valamint minden ezen szakmába vágó cikket és javítá-sokat.

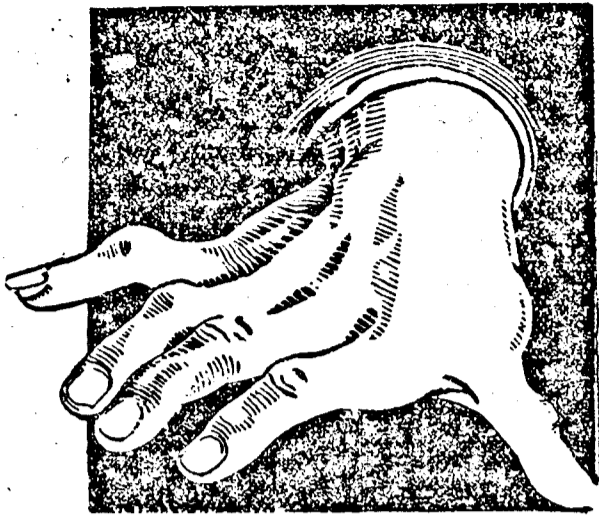
Autogén hegesztés!
Arad, Calea Saguna 110. sz.
TELEFON: 2536.

Darabcs, kocka-, akna-, dara- és kovácskőszén, kőszén-tojásbrikett, semikox brikett, tojás, kocka és téglány alakban, folytonos kályhák és központi fűtés céljaira
ALTMANN EDE-cégnél, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 44. TELEFON: 2446, 2121
ALAPITATOTT: 1893.
Első aradi sómalom. — Só, kőszén, sziléziai kox — Retorta és erdei faszén házi és ipari célra és tüzifa minden mennyiségben.

Fleischer Testvérek vas- és fémbutorgyára ajánlja vas- és nikkeltutort, valamint „Modern” gyermekágyait a legolcsóbb árban. Arad, Str. Ioan Russu Sirlanu 15.

Reumája eltűnik,

ha Urodonal szed, mert ezen fájdalmak okozója, ami a vérkeringési zavarral jár, nem tud annak ellenállni. Kitakarítja a szervezetből a húgysavat, amelynek a felgyülemelése idézi elő a: guttát, köszvényt, gerincfájást és melyek többek között a reumatikus fájdalmaktól eltorzított végtagokat, valamint a hátgerinc izületeit is megtámadják. Elég, ha esténként egy kávéskanállal, kevés vízben, bevesz. A véredények egészségesek lesznek, ha ezen kurát minden évszakban ismételni fogja.

URODONAL

legyözi a vérkeringési zavarokat

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

= A Bőripari munkás-céh gyűlése január 2-án a munkakamara helyiségében. Az aradi munkakamara felkéri az alább felsorolt szakmákhoz tartozó aradi és aradmegyei munkásokat, hogy 1940. január 2-án, este hét órakor jelenjenek meg a munkakamara helyiségében (Bul. Regele Ferdinand 1-3, II. emelet), ahol megalakul a bőripari és cipésmunkások céhének aradi tagozata: felsőrész-készítők, bőrfeldolgozók, csizmadíjak, ortopéd csizmadíjak, bocskorkészítők, cipészek, timárok, szíjjártók, ködmönkészítők, szücsök, keztyűkészítők, nyeregkészítők

Január 31-ig meghosszabbították a szőlőtermés bejelentési határidejét

A szeszmonopol vezérgazgatósága körrendeletet küldött szét, amelyben közli, hogy a szőlőtermés bejelentésének határidejét 1940. január 31-ig meghosszabbította. Az 1939. évi termés mennyiségének igazolását az illetékes hatóságok a beérkező kimutatások alapján február 15-ig végzik el.

= Uj rendszer a lejárt kiviteli engedélyek új engedéllyel való helyettesítésének kérvényezéséről. Az exportőrök egy régi sérelmét orvosolta a külkereskedelmi hivatal. Mint ismeretes, az új külkereskedelmi rendszer értelmében a kiviteli engedélyek kiváltásakor illeték fejében a kivitelre kerülő áru értékének 3 ezrelékét kell kifizetni. Ezek az engedélyek 30 napra szólnak és nem hosszabbíthatók meg. Oly esetekben tehát, amikor az engedély hatálya lejárt és az engedély tulajdonosa a 30 napos határidőn belül a kivitel nem tudta lebonyolítani, újabb engedélyt kell kérnie és megint le kell fizetni a 3 ezrelékes illetéket. Mivel gyakran előfordult, hogy a kivitel az exportőr hibáján kívül, például vagonhiány miatt nem került lebonyolításra, az exportőrök azt kérték, hogy ilyen esetekben, amikor ezt kétségtelenül bebiztosítják, az újabb engedély kiállításakor ne kérjék tőlük újból a 3 ezrelékes illetéket. A nemzetgazdasági minisztérium magáévá tette ezt az álláspontot és elrendelte, hogy olyan esetekben, amikor fel nem használt kiviteli engedély helyett kérnek új kiviteli engedélyt, az exportőrök ne fizessék le újból a 3 ezrelékes illetéket.

AZ EMGE aradi fiókjának közleményei

Uj esztendő küszöbén

Megpróbáltatásokkal teljes esztendőt hagytunk magunk mögött és most, amikor a nappalok ismét nőni kezdenek és a fény szaporodik, mi is élődő reménységgel nézünk a közeljövőbe. Mi, gazdák is, mindenekelőtt békecségre és nyugalomra vágyunk, hogy a jövőbe vetett hittel zavartalanul dolgozhassunk magunkért és a mieinkért.

Békét kívánni könnyű dolog. De vajon a jámbor óhajtatón felül tehetünk is érte valamit mint egyének és mint testületek, szerény gazdahelyzetünkben, korlátolt érvényesítési lehetőségeink között?

Szent meggyőződésünk, hogy igenis tehetünk. A háborút az európai emberiség lázas betegségének tekinthetjük. Fertőző, járványos betegségek, amelyeket kóros csirák elhatalmasodása idézett fel. Ezeknek a csiráknak neve: tulzásba vitt emberi önzés. Mindenütt, ahol fajtuk elszaporodik: elvakul az egyén, a család, a nemzet. Csak a maga érdekét érzi és nem vesz tudomást a rajta kívülálló többi egyének csoportok érdekeiről. Ilyenkor elhomályosodik az értelem és a jóérzés. Az erőszak ragadja tőlük magához a kormányt.

De amint a ragályos betegségeknek a test vételezni tud a fertőzés ellen olyanformán, hogy a vér ellenanyagot termel ki magából, amely végre is leküzdözi a kóros csirákat: úgy az emberiség is urrá lesz végre a létét, fejlődését fenyegető támadás felett.

És ahogy a kór csirái az egyes embereken: a társadalom sejtjein kezdik rombolni munkáikat: úgy a gyógyulás is az egyes embereken kezdődik. Minden megértő gondolat, minden jóakaratu szándék, amely közelebb hozza az egyik embert a másikhoz, ilyen ellenanyagot termel ki. Ha ennek mennyisége addig szaporodik, amíg elér a támadó kóros csirák erejét: legott megkezdődik a gyógyulás folyamata és végül is helyre fog állni az egyensúlyi helyzet: a békeállapot.

Ne álljunk tehát meg a jámbor óhajtatásnál, hanem érezzük felelősségünket a múltért és jövőért. Értjük meg, hogy a ránk szakadt nyomoruság felidézésében mindnyájunknak részünk van. Hozzájárultunk emberi gyarlóságainkkal, türelmetlen követelődésainkkal, igazságtalan cselekedeteinkkel. De épp így hozzájárultunk a nyomoruságok megszüntetéséhez is azzal, ha egymás között urrá tesszük a békecségre, igazságos

megértés, együttakarás szellemét. Nekünk, magyar gazdáknak, jó alkalmat ad erre gazdaszervezkedésünk. Mutassuk meg gazdaköreinkben, hogy békét és munkát akarunk, hogy tudunk fátyolt vetni régi sérelmeinkre, hogy nem csak mi magunk akarunk érvényesülni, de mások életét, munkáját is megbecsüljük és tudunk örvideni mások megérdemelt előmenetelének is.

Gazdatestületi életünk ilyen egészséges továbbfejlődésének reményében kívánunk gazdatestvéreinknek boldog újesztendőt!

Az EMGE aradi fiókjának vezetősége.

A gyümölcsfák téli ápolása

Az EMGE tervbevett gyümölcsfavédelmi akciója széles körben nagy érdeklődést keltett. Az érdeklődők nagyrésze avval a kérdéssel állít be irodánkba, hogy „mikor jönnek, kérem, hozzám permetezni?” mások pedig, hogy „mivel permetezzem fáimat?” Ebből a leggyakoribb két kérdésből azt a megállapítást tettük, hogy közönségünkben az a meggyőződés él, hogy ha megpermetezi gyümölcsfáit valamely gyümölcsfavédelmi szerrel, úgy avval mindent megtett, amit egy gyümölcsfán télen át el kell végeznie a gazdának. Pedig hát ez távolról sem így áll.

A fákkal együtt ott szunnyad a fákra a sok állati és növényi kártevő, rovarok, rovarpeték és gombacsirák alakjában, ezeknek irtására a legalkalmasabb idő: az ősz és a tél vége. De ha az őszi lombhullás után időt elmulasztottuk, úgy használjuk fel az enyhe téli napokat.

Először is ássuk ki és égessük el az elvényt, beteg fákat, mert ezek melegágyai minden kártevőnek és betegségnek. A beteg és kivénült fák eltávolítása után, vegyük szemügyre az egészséges és termő fákat. Azokról is vágjuk le a többi a beteg, vagy sérült ágakat. Ritkítsuk meg a szükséghez képest a koronát, hogy azt a napfény és levegő járhasa, ami az egészséges gyümölcs fejlődésének első feltétele. Mindég többi vágjuk le az ágakat, hogy csak ne maradjon, mert az elkorhad és megodvasodik. A fűrésszel való levágás után, éles késsel faragjuk simára a vágás felületét és azt felforralt, majd lehűlt kátránnyal kenjük be. Az ugynevezett vízhatásokat is távolítsuk el, valamint a fák tövében levő tö- és gyökérsariákat is.

Az alma, körte és szilvafákat tisztítsuk meg a zuzmóktól, mohóktól, hasonlóképpen a törzsön és vastagabb ágakon felrepedezett és leváló héjkérget is tisztítsuk le kaparóval és kefével, mert ez alá rejtőznek a kártevők és itt nem érné őket a permittel. Szedjük le a fákra található hernyófészkeket és a gallakhoz száradt moniliás gyümölcsmumiákat. Ugy a letakarított zuzmót, mohát, kérgét, mint a hernyófészkeket és mumiákat szedjük össze gondosan és égessük el. Legjobb, ha ezen munkálatok végzésénél zsákdarabokból összevarrt ponyvát terítünk a fa alá és ezen gyűjtjük össze a letisztogatott hulladékat.

A fák megtisztítása után végezzük a szükséges permetezéseket. A gyümölcsfa kártevőit két csoportba sorolhatjuk és pedig: állati és növényi kártevők csoportjába. Az állati kártevők, főleg a legnagyobb veszedelemet jelentő vértetvek és pajzstetvek ellen, alma, körte és szilvafánál valamely gyümölcsfavédelmi készítményt használunk pl. a Neodendrin 5-7 százalékos oldatát. Ez a legbiztosabb permetezés, melyet lehetőleg még ősszel végezzünk el mindég. Ha azonban ősszel elmulasztottuk volna, úgy enyhe, fagymentes téli napokon is elvégezhetjük, vagy téli végén (2-3 héttel a rügyfakadás előtt). A második csoportba tartoznak a növényi kártevők melyek ellen bordói lével (meszes rézgalic oldat) permetezzünk. Rendszerint 2 százalékos oldatot használunk. Legalkalmasabb idő ezen permetezésre a tél vége. A növényi kártevők ellen igen hatásos szer a mézskénlé, mely kisebb fertőzés esetén a rovarkártevők gyérítésére is alkalmas. Nagy előnye, hogy igen olcsón előállítható. A mézskénlével való permetezés ideje szintén a tél vége. Ugy a bordói lé, mint a mézskénlé házilag állítható elő, illetve készíthető el. A permetezést mindég fagymentes, szélséendes, inkább boros időben végezzük. Az elkészített oldatot lehetőleg még aznap permetezzük ki. A téli permetezést a nyári permetezéssel ellentétben, mindég bőségesen, fűrésztesszerűen végezzük. A dió-, kaiszin-, cseresznye- és meggyfákat gyümölcsfa-carbolineummal permetezni nem kell, őszibarack és mandulafákat pedig tilos. A gyümölcsfa permetezésére legalkalmasabbak a magasnyomású permetezőgépek, magasabb fánál csőhorzabbítóval.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik nagy gyászunkban fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

őzv. Pollatsek Miksáné és őzv. Rótschild Nándorné.

TITANUS Sportegyesület szilveszteri mulatságot rendez Ujaradon a **Kornet-féle helyiségben** Malek-zenekar. Elsőrendű kiszolgálás!

Boldog újévet kíván

igen tisztelt megrendelőinek,
jóbarátainak és ismerőseinek

**Reinhardt
István**

festő-válalkozó,
Str. Moise Nicoara 2. Tel. 22-77

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és jóismerőseinek
M. MÁRKUS
fűszer és csemegeüzlet
Matei Corvin-uca 1.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek
REIN M.
tolltisztító vállalat és kolengye-
toll-kereskedő
Str. Cercetaşilor 4.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek, barátainak
RENCZI és SCHWEIER
divat kereskedők
ehér Kereszt épület)

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek, jóbarátainak, ismerő-
seinek
VARGA ISTVÁN
liszt és terménykereskedő
Str. Marasesti és S. Balint sarok

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek és jóismerőseinek
ANTALFFY szücsmester
(Színház-háta mögött).

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

rátainak és ismerőseinek
NCSIN MIKLÓS
- és báránvágó

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek, jóbarátainak és ismerő-
seinek
NAGY I. szücsmester
Arad, Str. Alexandri 3.

Bresla Patronilor Meseriasi din
Textile si Imbracaminte Sectia
Arad ceh

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
ugy a vezetőségnek, valamint
tagjainak, az Elnökség.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

b. megrendelőinek
CSÁSZÁR KÁROLY
precíziós stancnikészítő és mű-
szerész
Str. Moise Nicoara 10.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

tagjainak az Aradi és. Arad-
gyvei Vendéglősök Szindi-
tusának vezetősége

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, jóbarátainak és ismerő-
seinek
ROSENSTEIN IMRE
fűszer- és csemegeüzlet
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 58.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

BOTYE JÁNOS
uriszabó

Bul. Reg. Maria 18., II.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vendégeinek, ismerő-
seinek és jóbarátaink
BOIAN PÉTER cukrász
Str. Eminescu 13.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vendégeinek és ismerőseinek
DHOR ILLES
állomási restaurant
tulajdonosa

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

igen tisztelt megrendelőinek és bará-
táinak
RENDY PÉTER uriszabó
P. Avram Iancu 21.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vevőinek, jóbará-
táinak és ismerőseinek

WEIL ALAJOS műkertész,
Bul. Reg. Maria, Neuman-palota

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vevőinek és jó-
barátainak
KÁRPÁTI BÉLA pékmester
Str. I. G. Duca 12.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

üzletfeleinek és ismerőseinek
KOLÁS KAMILLA
at- és rövidáru kereskedő
Bratianu 2. Minorita-palota

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

igen tisztelt jóbarátainak és ismerő-
seinek
BUSCHI EMIL
órás és ékszerész
Str. Bratianu, Minorita-palota

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek, ismerőseinek és bará-
táinak
TRANSILVANIA képgyár
tulajdonosa: Szűmery Henrik

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és ismerőseinek
EIBENSCHÜTZ ANDOR
hentes és mészáros
Str. Matei Corvin 5.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

dvcs fogyasztóközönségének
EX CAKES, L. Kallap
Doamna Balasa 77-79.
Telefon: 22-74.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

kedves vevőinek, jóbarátainak, ismerő-
seinek és rokonainak
FARAGÓ BÖSKE
kalap és iparművészeti szalon
Bul. Reg. Ferdinand No. 39.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

NEUMANN ANTAL
zongorakészítő
Arad, Str. Nicoara 16.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

igen t. vevőinek és ismerősei-
nek
HELLAS bonboneria,
Piláth Imre
Str. Bratianu 13.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, megrendelői-
k
HCSÁR GYÖRGY
átalomszester
S. Doamna Balasa 89.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és ismerőseinek
LAMMERT JÁNOS
hentes-mester
Arad, Str. Crisan

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek és jóismerő-
seinek
MÁRTICS FERENC fériszabó
Str. Bratianu 7.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

minden rokon, jóbarát és ismerősömnek
WINKLER LUDOVIC
kereskedő, Arad

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek és ismerőseinek
NYJ STEFAN
Bul. Carol 37.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek, ismerőseinek
ROBITSEK JÓZSEF
fűszer- és gyarmatáru nagyke-
reskedés
Arad, Crisan-uca.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek és ismerőseinek
„GIZI” kalapszalon
Str. Horia

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

igen t. vendégeinek és jóbará-
táinak
KLEMENS HENRIK cukrász
Str. Bratianu

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

vevőinek és ismerőseinek
LUTVÁK és ABRAMOVICI
dékymölcs import-cég Arad

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek és jóismerő-
seinek
BUTTINGER TERÉZ
gőzmosóda
Consistorului 35.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

mélyen tisztelt vevőinek és jó-
barátainak
EISELE JÁNOS hentes
Muresel.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

i. t. vevőinek és üzletfeleinek
KRISTYORY sütőde
Str. Consistorului

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

tisztelt megrendelőinek
ROSA TESTVÉREK
kőfaragó-mester

Boldog újévet kíván az **ARADI KÖZLÖNY**

igen tisztelt előfizetőinek és hirdetőinek

Legújabb jelentéseink:

Ofelsége II. Carol király ujévi napiparancsa a hadsereghez

Bucuresti. Ofelsége II. CAROL király az újév alkalmából napiparancsot adott ki a hadsereghez, amelyben a Trón köszönétét tolmácsolta a hadsereg számára.

Mindenütt sikeresen ellenáll a finn had- erő az erős orosz nyomásnak

Helsinki-ből jelentik: A finn hivatalos harci híradás szerint szombaton este a következő volt: A karéliei földszorosban a szovjet tüzérség erős tevékenységet fejtett ki.

A Suvanto-tónál a finnek visszaverték a szovjet csapatok támadásait. A keleti hadszíntéren a Ladoga-tó felől északra a finn csapatok szintén visszavertek egy orosz támadást. Ezenkívül csak járőr- és felderítő tevékenységek voltak.

A tengeren a szombati nap nyugodtan telt el, a levegőben az orosz repülők a szokásos módon tevékenykedtek.

Bombázták Laza városát, amelynek több épülete megrongálódott, a polgári lakosság közül pedig ötven meghaltak. A finn légharctűzű utégek 2 orosz repülőgépet lelőttek.

A Havas hírszolgálati iroda hirtelendülő forrásból jelenti, hogy a Soumasalmi vidéken folyó

harrok kimenetele határozottan a finnek javára fordult.

Tallin. Vanilo szigetének bombázása miatt az eszt kormány tiltakozott a finn kormánytól, mert a finnek megsértették ezzel Észtország függetlenségét.

Oslo. Norvég területen, a finn határ közelében egy hatvan főből álló finn járőrt fogták el. A finnek elmondták, hogy élelmiszerkészletük elfogyott és a nagy hidegben és havazásban nem tudták visszatérni támaszpontjukra. Ezért voltak kénytelenek a határ átlépni. Elmondták, hogy

néhány nap előtt az arcvonalon egy sziklatömböt aláaknáztak, amely felrobbant és egy orosz századot teljesen megsemmisítette.

A karéliei arcvonalon a szovjet csapatok állandó tüzeléssel azt akarják elérni, hogy a finnek viszonzják a tüzelést, hogy így a hadianyagkészletük kimerüljön.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség Olaszországban

Nápoly. (Rador). A torrai állomáson nagyarányú vasúti katasztrófa történt. Egy személyvonat, amelyben leginkább szabadságot katonák

utaztak haza, összeütközött egy gyorsvonattal. Az első jelentések szerint a szerencsétlenségnek 20 halottja és 100 sebesültje van.

Repülőgépen szállítanak élelmiszert és ruhaneműket a földrengéssújtotta anatóliai vidékekre

Izisztambul. (Dunaposta.) Egész Anatóliában tovább tartanak a földlökések és a havazások. A nagy hótömegek következtében a segélyvonatok nem tudnak közlekedni és egyre több halottról érkezik jelentés. Az eseményeket Törökországban nagy aggodalommal kísérik és a lakosság a megfagyás és az éhhalál veszedelemének van kitéve. A szilveszteri ünnepeket egész Törökországban lemondották. Románia és Görögország orvosok küldését helyezte kilátásba. Londoni jelentés szerint az angol kormány 100 ezer angol fontot bocsátott a törökországi földrengéssújtotta vidék lakosságának felségélyezésére.

A Reuter angol hírszolgálati ügynökség közli, hogy a legutóbb közlést hivatalos kimutatás szerint az anatóliai földrengés halálos áldozatainak száma meghaladja a harminc ezret. Az egyik város 35.000 lakosának fele meghalt, míg husz százezre megsebesült. Az első súlyos sebesülteket szállító vonat már elhagyta a földrengéssújtott vidéket. Az első sebesült szállítmány tagjai között egy tábornok és több tiszt is van. Erzingen városa felett repülőgépek jelentek meg és a lakosoknak ruhaneműket és élelmiszereket dobtak le. (Rador).

Az államvasut hivatalos közlése a vonatkésésekről

Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága az utóbbi 24 órában történt vonatkésésekről hivatalos jelentést adott. A Temesvár, Arad, illetve kürtösi Rapid és gyorsvonati járatoknál a következő késések fordultak elő: A temesvári 14-es számú Rapid 42 percet, a 22-es számú kurticsi Rapid 51 percet, a 21-es számú kurticsi Rapid 51. a temesvári gyorsvonat 148. a 202-es számú kurticsi gyorsvonat 323 percet késett. A fővárosból Temesvár felé indult gyorsvonatnak 90, míg a kurticsinak 43 perces késése volt. A személyvonatok még enél is nagyobb késésekkel közlekedtek.

Bucurestiből jelentik: Egész Romániában nagy vihar és fagyhullám tombol. Constantában a vihar úgy a városban és kikötőben, mint a környéken jelentős pusztítást végzett. A

rendkívül erős fagyhullámnak eddig 5 halálos áldozata van.

Nyolc és félezer tonnás német hajó fognak el az angolok

London. Az angol tájékoztató minisztérium közlése szerint Bahia Blanca nevű 8500 tonnás német teherszállító gőzöst, amely kávét szállított Németországba, elfogták. A német teherszállító gőzöst angol legénység szállta meg és a hajót angol kikötőbe kísérték.

Francia hadijelentés

Páris. A szombat esti francia hadijelentés hangzik: Az érintkezésben levő egységek igen kismértékű tevékenységet fejtettek ki.

Ir terroristák felrobbantottak egy lap- szerkesztőséget

London. Pénteken éjszaka több egyén, valószínűleg az ir szabad csapatok tagjai, behatoltak a belfasti Plest című lap szerkesztőségébe, a hivatalos szobák padlozatát petroleummal öntözték be, majd bombát helyeztek el és ezután eltávoztak. A bomba később felrobbant és tűz keletkezett. Szerencsére emberéletben nem esett kár. A merénylők közül többeket letartóztattak és ezek azt vallották, hogy tettüket azért követték el, mert a lap nem helyesen közölte a londonerry-i fogházban lejátszódott zendülést.

„Leépit” a Népszövetség

Genf. A népszövetség 147 tisztviselőjének felmondó levelet kézbesítettek és köztük felmondtak Sokolunak, a népszövetség szovjetországi helyettes főtábornak is.

Ismét megkezdődnek az angol-holland kereskedelmi tárgyalások

Hága. A közelgő megkezdődött angol-holland kereskedelmi tárgyalásokat, mint azt Hágából jelentik, a két ország megbízottai január hónap folyamán folytatni fogják.

Legújabb sport!

A BKE nyerte a bécsi jégkorong-tornát

Bécs. A BKE csapata nyerte meg a bécsi háromnapos jégkorong-tornát, miután második mérkőzésén Bécs csapata ellen 1:1 (0:0, 1:0, 0:1) arányú döntetlent ért el. A BKE gólját Miklós, a bécsiekét Csöney ütötte. A BKE csapata vasárnap délután 12 órakor Budapesten a bucarestii Rapid HC csapattal játszik barátságos mérkőzést.

A HC Rapid súlyos veresége Budapesten

Budapest. A HC Rapid jégkorong csapata szombaton Budapesten vendégszerepelt és 6:1 arányú súlyos vereséget szenvedett az FTC jégkorongozóitól. A bucarestii csapat az eredeti tervtől eltérően nem vasárnap, hanem hétfőn délután mérkőzik meg a BKE jégkorong-egvüttesével.

Ujévre NAPTÁRAK

IRODABERENDEZÉSEK
PRAKTIKUS IRODASZEREK

MÉLYEN LESZALLITOTT ÁRAKON

MAX MOLNÁR & Co.

PAPIROSARUHAZA, ARAD

A SZINHAZ FŐBEJÁRATAVAL SZEMBEN (v. BOHUS-PALOTA)